

РІК LXVIII, Ч. 2

ЛЮТИЙ – 2011 – FEBRUARY

№ 2, VOL. LXVIII

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.





СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

Виходить раз у місяць

США – неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью Йорку

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

“OUR LIFE”

Published since 1944

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

РІК LXVIII

ЛЮТИЙ

Ч. 2

Головний редактор – Тамара Стадниченко
Україномовний редактор – Лідія Слиж

Редакційна колегія:

Маріянна Заяць (з уряду) – голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як, **Христя Швед**,
Марта Тарнавська, **Вірляна Ткач**, **Наталія Даниленко**,
Мовна коректа – **Святослав Левицький**

Адміністратор Ольга Стасюк

Год. праці: вівторок, середа, четвер – 11:00-7:00

Адреса адміністрації і редакції:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237
office@unwla.org

Річна передплата в США

Для членів США \$30.00

Для інших передплатників \$40.00

Поодиноке число \$3.00

В країнах поза межами США US \$50.00

VOL. LXVIII

FEBRUARY

№ 2

Editor – **Tamara Stadnychenko**
Ukrainian-language editor – **Lidia Slysh**

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak,
Christine R. Shwed, **Marta Tarnawsky**, **Virlana Tkacz**,
Natalia Danylenko

Administrator Olha Stasiuk

Office hours: T W Th – 11 a.m. to 7 p.m.

Editorial and Administration Office:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237
office@unwla.org

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$30.00

Annual subscription in the USA for other subscribers \$40.00

Single copy \$3.00

Annual subscription in countries other than USA US \$50.00

ЗМІСТ – CONTENTS

Маріянна Заяць. Ділимося вістками та думками.....	1
Наталка Буняк. Готуємось до XXIX Конвенції США	2
Надія Миронець. Ольга Басараб (скорочено)	3
Лідія Слиж. Софія Русова	4
Ярослава Панчук. Леся Українка	6
Леся Українка. Колискова	8
Лідія Слиж. Материнське щастя (Інтерв'ю з Ярославою Гудзяк) ..	9
Міроslав Маринович. Замість вінка на могилу Михайлини Коцюбинської	10
Василь Стус. Вірш	10
Ростислава Федак. Працюємо з людьми і для людей	11
Ростислава Федак. Конкурс, що об'єднує	12
Лідія Слиж. Стрітіння, або Громоваця	14
Marianna Zajac. Sharing Thoughts, Views, & News	15
Natalka Buniak. Looking Ahead: The XXIX UNWLA Convention	16
Tamara Stadnychenko. Quartet	17
Chrystyna Prokopovych. Ukrainian Exhibit at Pearl Buck House Takes First Prize	18
Оксана Кузишин. 65-ий Відділ США на фестивалі ялинок	20
Vera K. Swade. UNWLA Branch 124 of St. Petersburg, Florida Celebrates 10th Anniversary	21
Рута Галібей. 29-ий Відділ США при праці	22
Ніна Сікора. Округа Огайо відзначила 85-ліття США	23
Відійшли у Вічність	25
Ihor Magun. Digestion and Probiotics	28
Дарія Дроздовська. Наше харчування	29
А. Драгомирецький. Золотоволоска (вірш)	31
Renata Zajac. Food for Thought	32
Anita Muenk. More Food for Thought	33
Христя Швед. Чи звірята вбирають шапки, шалики і рукавиці? ..	34
Пожертви і подяки	24, 26, 36

На обкладинці: Галина Марків. *Зимовий потічок.*

On the cover: Halyna Markiw. *Winter Brook.*

Підписано до друку 24 січня 2011 р.

Маріянна Заяць, голова США. Тамара Стадниченко, редактор.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів.

За точність викладення фактів відповідає лише автор.

Редакція зберігає за собою право на мовне редагування і скорочення матеріалів.

Рукописи, які не були замовлені редакцією, не повертаються. При передруці обов'язково подавати джерело – “Наше Життя”. В публікаціях журналу редакція дотримується правопису Г. Голоскевича.

“OUR LIFE” (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc.,

203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

“OUR LIFE”, 203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2011 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Друковано в COMPUTOPRINT CORP.

1360 Clifton Ave., #402, Clifton, NJ 07012

Tel.: (973) 574-8800 Fax: (973) 574-8887 e-mail: computopr@aol.com

Subscription fees for UNWLA members are included in annual dues.

Subscribers who are not UNWLA members should send annual subscription fee directly to

UNWLA, Inc.

203 Second Avenue, New York, NY 10003

ДЛИМОСЯ ВІСТКАМИ ТА ДУМКАМИ...

Лютий видається перехідним місяцем. Ті з нас, хто відзначав 7 січня як народження Ісуса Христа та 14 січня як Новий рік, шойно переводять дух після усіх різдвяних приготувань та святкувань. Про це свідчать численні різдвяні вітання, які досі надходять в канцелярію СУА, а також велика кількість електронних привітань, що продовжували надходити до нас до кінця січня. Було зворушливо читати щирі побажання від Голови Союзу Українок України пані Лілії Григорович; від Голови Львівської Округи Союзу Українок пані Ольги Пастушенко; від окремих відділів Союзу Українок України, як, наприклад, відділу у Запоріжжі. Крім Союзу Українок, свої привітання надіслали Світовий Конгрес Українців та Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, а також чимало їхніх членів-організацій з усього світу. Різдвяні свята та дух Різдва дають нам можливість сягнути через континенти і взятися за руки з іншими українцями, які поділяють наші завдання і мету, працюючи на благо нашої української діаспори, де б вони не були.

Майже одразу після того, як поступово перестали надходити святкові вітання, СУА отримав повідомлення про тривожні події, що відбулися в Австралії та Україні. Стихійне лихо, яке вразило Австралію, стало одним із найбільш руйнівних в історії країни, вируючі повені затопили понад 30.000 домівок, підприємств і офісних будівель на північному сході країни. Будинки і підприємства виявилися повністю або частково затопленими, коли води двох великих річкових систем вийшли з берегів, і коричневий потік повільно вкрив десятки околиць. Стрімкі води перекрили дороги і мости. Союз Українських Організацій Австралії звернувся до українців по усьому світу з проханням допомогти подолати наслідки стихії в українських громадах, які були уражені повинню. СУА зробить свій невеликий внесок, щоб допомогти у цей важкий час.

Про події, що відбуваються в Україні, можна легко дізнатися із засобів масової інформації, але Світовий Конгрес Українців також надсилав найновішу інформацію у своїх електронних бюлетенях своїм членам-організаціям. СКУ закликав засудити політичні переслідування в Україні і закликав надіслати письмове звернення кожному з цих представників: (а) Верховному комісару ООН з прав людини; (б) Директору Бюро з демократичних інститутів і прав людини Організації з безпеки і співробітництва в Європі; (в) Голові підкомітету з прав людини Європейського парламенту; (г) Комісару Ради Європи з прав людини; (ґ) Голові делегації Європейського парламенту до Комітету парламентського співробітництва ЕС-Україна; (д) Секретарю Міжнародної Амністії. У цьому зверненні Світовий Конгрес Українців заявляє, що в Україні «з'являються все більш тривожні ознаки втрати поваги до демократії і плюралізму.»

Однією з нещодавніх подій, яка не була широко висвітлена в засобах масової інформації, але є дуже тривожною, була конфіскація книг і газет російськими правоохоронцями з Бібліотеки української літератури в Москві, а вкінці також закриття цієї бібліотеки. Російська влада самовільно обмежила свободу самовиявлення української меншости в Росії. Право на свободу самовиявлення належить до фундаментальних прав і свобод людини, закріплених у ряді міжнародних договорів. Справді, Загальна декларація прав людини (Стаття 19), прийнята Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 10 грудня 1948 року, стверджує:

«Кожна людина має право на свободу переконань і на вільне їх виявлення; це право включає свободу безперешкодно дотримуватися своїх переконань та свободу шукати, одержувати і поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами і незалежно від державних кордонів.»

СУА продовжує висловлювати своє засудження усім проявам порушення демократії та прав людини, як ми робили це і раніше, наприклад, у 1958 році, коли жахлива звістка про вбивство 500 жінок-в'язнів у таборі особливого режиму в Кінґірі, що у Казахстані, досягла США. Ці хоробрі жінки утворили барикаду, щоб захистити своїх ув'язнених товаришок, і були безжально розчавлені танками за цю героїчну дію. Ця трагічна подія, разом з іншими тогочасними тривожними новинами про життя ув'язнених в Сибірі, спонукали започаткувати день визнання і пам'яті – «Свято героїні» – який став щорічною традицією у більшості українських жіночих організацій у всьому світі.

Інтерес до вивчення жіночої історії у Східній Європі і, зокрема, в Україні дещо забарився. Через політичну атмосферу і відсутність інституційної підтримки, наукові кола не виявили бажання

долучитися до вивчення цієї спеціалізованої галузі історії. Замість того, щоб створити атмосферу, в якій жінки могли б стати предметом історичних досліджень, в епоху після 1945 року роль руху за права жінок початку ХХ століття була повністю проігнорована. Крах комунізму у 1989 році став початком багатообіцяючого десятиліття, коли в Україні були надруковані біографії видатних жінок і важливі етапи політичної та культурної історії жінок стали предметом дослідження. Проте якість цих наукових розвідок була нерівномірною, оскільки інституційний опір продовжувався, про що свідчить відсутність університетських програм, присвячених історії жінок і гендерним студіям.

Імена українських жінок, які були визнані героїнями за їхній вагомий внесок у змагання за права людини та права жінок, більше знані тут, у США, ніж на Батьківщині. Те, що було приховано, перекручено чи спотворено у Східній Європі, вивчалось тут – науковцями та в українських громадах. Добрими прикладами цього є університети в Едмонтоні, Торонто, Гарвардський університет та інші наукові центри, де є українські студії і де працюють катедри українських досліджень. В Америці українським жінкам-Героїням були присвячені окремі книги, події, академії та статті в газетах і журналах. Члени нашої громади мали унікальну можливість прочитати і навіть особисто почути детальні розповіді жінок-дисидентів, членок Руху, колишніх в'язнів ГУЛАГу про їх життєвий досвід.

Ми не можемо забувати і, навпаки, повинні наголошувати на ролі Союзу Українок Америки у збереженні пам'яті про жінок-Героїнь. Більшість відділів СУА вибрали своїми покровительками-патронками котрусь із цих визначних і почесних жінок. Чимало відділів СУА вшановують українських Героїнь, проводять літературні та культурні заходи, а також дописують статті до “Нашого життя”.

Цього місяця ви знайдете життєписи кількох видатних і справді героїчних українських жінок у цьому числі журналу. І, оскільки березень є Місяцем жіночої історії, ми маємо намір подати інші статті на цю тему наступного місяця.

Маріянна Заяць, голова СУА



Готуємось до ХХІХ Конвенції СУА

Підготовка вже почалася – наша ХХІХ Конвенція СУА відбудеться 27-30 травня 2011 року в готелі Hanover Marriott, 1410 Rt. 10 East, Whippany, NJ.

Конвенція СУА – це підсумки нашої праці за останні три роки, це час, коли перебираємо наш провід СУА, накреслюємо подальші дії наших задумів.

В програму входять різні цікаві доповіді, семінари, мистецькі виступи та бенкет.

Як і на кожній Конвенції, буде відзначення молодих жінок-українок за непересічні професійні осяги. Претендентки на цю нагороду не тільки мають мати високий осяг науки, але і бути прикладом праці в українській громаді. Наші заслужені союзнянки дістануть грамоти за свої заслуги, за вклад праці в організацію СУА. Буде діяти крамничка з цікавими речами на продаж. Ті, що приїдуть здалека, зможуть поїхати на оглядини Українського Музею в Нью Йорку.

Для успішного переведення Конвенції вибрано Конвенційний комітет, до ексекютиви якого увійшли: Ольга Луків – голова, Ксеня Роковська – заступниця голови, Ольга Тритяк – секретар, Лідія Крамарчук – скарбник.

Наша округа Нью Джерзі, яка є господарем Конвенції СУА, з ентузіазмом працює для того, щоб ця подія відбулася якнайкраще. Просимо українську громаду пам'ятати цю дату і своєю присутністю підтримати нас.

Наталка Буняк,
пресова референтка підготовчого Конвенційного комітету.

ОЛЬГА БАСАРАБ

(1889 – 1924)

Надворі тільки що відлютувала снігова хуртовина. Ішов дев'ятий зимовий день лютого 1924 року. До квартири, де мешкали дві жінки – членки УВО Ольга Басараб та Стефа Савицька урвалися польські поліціанти. За доносом сусіда – поляка, який з власної ініціативи вистежував українок, їх заарештували. Ольга Басараб взяла на себе всю відповідальність за зустрічі з членами УВО, які приходили до її хати, щоб звільнити подругу.

Збереглися протоколи допитів за 9 та 11 лютого, в яких зазначено, що, незважаючи на нелюдські тортури, Ольга не призналася до належності УВО і не видала нікого із своїх товаришів. Три доби катували тендітну жінку, аж доки її від мук не врятувала смерть у ніч з 12 на 13 лютого 1924 року.

Але слідчі, щоб приховати свій злочин, намагалися приписати їй самогубство, повісивши мертве тіло в камері перед вікном, ще й поховали її під чужим прізвиськом у братській могилі.

На вимогу родичів та української громадськості влада була змушена дати дозвіл на ексгумацію тіла. Ексгумацію проводили львівський лікар Панчишин та професор Серадський, які записали, що Ольга Басараб померла від страшних тортур. На похорон Ольги Басараб прийшов майже весь український Львів. Поховали її при головній алеї Янівського цвинтаря.

Ольга Басараб стала національною героїнею, що надихала на боротьбу підпільників ОУН і вояків УПА та всіх, хто боровся за Українську незалежну державу.

Народилася Ольга 1 вересня 1889 року в с. Підгородді Рогатинського повіту тепер Івано-Франківської області в родині отця Михайла Левицького, що походив із старовинного свя-



щенничого роду та Савини Стрільбицької, теж з відомого священничого роду. Батьки дбали про виховання дітей в релігійному та національному дусі, фізично загартовували їх, щоб були твердими в житті і переборювали всі незгоди. Вчилася Ольга в німецькій школі монахинь, потім в Перемишлі в лицей “Інститут для українських дівчат”.

Після смерті батька у 1912 році змушена була залишити навчання і піти працювати, а через два роки померла й мама. Працюючи, не покидала науку, поїхавши вчитися до Відня. Там закінчила курси при торговельній

академії та навчалася на медичному факультеті Віденського університету. Тут Ольга познайомилася з відомими політичними діячами: Дмитром Донцовим, Никифором Гірняком, Остапом Грицаєм. Вступила до Союзу Українок.

Повернувшись до Галичини, брала активну участь в громадському житті. Працювала в бібліотеці “Жіноча громада”, “Просвіті”, організувала жіночу дружину в Пласті та першу жіночу чоту Українських Січових Стрільців. Командиром цієї чоти була її подруга Олена Степанів. В 1914 році Ольга познайомилася з Дмитром Басарабом, офіцером-резервістом австрійського війська, великим поборником Української незалежної держави. В жовтні 1914 року молоді люди повінчалися у Відні, де Дмитро проходив військову службу. Родинне щастя Ольги було дуже коротким. 22 червня 1915 р. на італійському фронті Дмитро загинув, і Ольга залишилася вдовою у 25 років.

Всю свою енергію вона віддає опіці над пораненими і хворими українськими вояками у різних шпиталях Відня, за що була нагороджена почесною срібною медаллю Червоного Хреста. У листопадові дні 1918 року Ольга поспішає в

Галичину, де працює бухгалтеркою в уряді ЗУНР. З урядом після окупації Галичини поляками опинилася в еміграції у Відні, де не припиняла громадську працю.

Після поразки Західно-Української Народної Республіки в Галичині була створена Українська Військова Організація (УВО) для боротьби за Українську незалежну державу. Ольга за дорученням Євгена Коновальця приїжджає до Галичини як зв'язкова, Цю роботу вела в глибокому підпіллі, а легально працювала в Союзі Українок і в Пласті.

Земляки Ольги Басараб шанують пам'ять про неї, відкривши в с. Підгороддя музей Ольги

Басараб з Левицьких. У Львові названо її іменем вулицю та шкільний музей. З ініціативи Всеукраїнського жіночого товариства ім. Олени Теліги в Києві в Будинку вчителя 23 лютого 1995 року було вшановано пам'ять Ольги Басараб. Багато відділів Союзу Українок Америки носять ім'я славної дочки України Ольги Басараб. Пам'ять про українську героїню житиме вічно!

Стаття перероблена в скороченні зі статті Надії Миронець, яка поміщена в книзі "Українки в історії", том I, Київ, 2004, с. 139 – 143.

СОФІЯ РУСОВА

(1856 – 1940)

18 лютого ц. р. минає 155 років від дня народження Софії Русової, видатного українського педагога, основоположниці дошкільної педагогіки, просвітительки, визначної громадської та державної діячки України.

Софія Русова народилася в с. Олешня Ріпкінського району на Чернігівщині. Її батько за походженням був швед (дівоче прізвище Софії – Ліндфорс), мати – французька. Вперше Софійка познайомилася з Україною у піснях, які над її колискою співала няня. На все життя запам'яталось і скасування кріпачства: "Очі в наймитів аж світилися", – згадувала Софія. В десятирічному віці дівчинки помирає мати і родина переїхала до Києва. Там Софія закінчила Фундуклеївську гімназію. Музичний талант допоміг їй познайомитись з Миколою Лисенком. А завдяки батьковій діяльності – з українськими патріотами й родиною Старицького. Продовжуючи добрі справи батька, Софія з сестрою Марією в 1871 р. організують в Києві дитячий садочок, перший в Україні.

В 1874 – 1876 роках у Санкт-Петербурзі була членом українського земляцтва, допомагала своєму чоловікові в підготовці повного "Кобзаря" Т. Шевченка для видання в Празі в 1876 р.

Від 1879 року, проживаючи в рідному селі Олешні, Софія вчителює і веде велику культурно-освітнянську працю. В 1881 р. була ув'язнена за зв'язки з російськими революційними колами. Від тоді перебувала під постійним

наглядом поліції. Часто змінювала місце перебування. Скрізь включалась в громадську працю (в Києві, Одесі, Харкові), влаштовувала прилюдні народні читання, організувала таємні школи.

Від 1909 року – викладач і професор на Вищих Жіночих курсах А. В. Жекуліної та у Фребелівському педагогічному інституті в Києві. Співзасновниця і співробітниця педагогічного журналу «Світло» (1910 – 1914). У 1917 році – член Української Центральної Ради. У Міністерстві освіти (за гетьманату) очолювала департамент дошкільної та позашкільної освіти, активна у дерусифікації шкіл, у влаштуванні курсів українства, підготовці українських шкільних підручників і в укладанні пляну й програми єдиної діяльної (трудової) школи.

З 1920 року С. Русова – лектор педагогіки Кам'янець-Подільського державного українського університету і голова Української Національної Жіночої Ради. В цьому ж році була делегатом Конгресу Міжнародної Жіночої Ради, де зустрілася з українськими жінками з Америки.

Від 1922 року Русова проживає на еміграції. З 1923 року у Празі професор педагогіки Українського педагогічного інституту ім. Михайла Драгоманова.

В 1925 році Україну виключили з Міжнародної Жіночої Ради, оскільки вона не мала державности. Від тоді Русова, завжди одягнена в

чорний елегантний одяг, привертала увагу світової громадськості палкими патріотичними промовами про важку долю свого пригнобленого українського народу.

В історію Софія Русова ввійшла як вчена і видатний український педагог. Вона – співробітниця численних наукових і популярних журналів – українських і російських, автор праць головно з педагогічних питань (зокрема дошкільного виховання), а також з літератури і мистецтва. Русова дала огляд української літератури в “Історії Росії в 19 ст.” (т. 4, 1908), зокрема огляд творчості Григорія Квітки-Основ’яненка, досліджувала драматичну творчість Спиридона Черкасенка, Олександра Олеся та ін., музику Миколи Лисенка та дитячу літературу.

Найважливіші принципи педагогічної концепції С. Русової: гуманізм, демократизм, народність, загальнолюдські цінності. Центральне місце в багатогранній педагогічній спадщині вченої займає концепція української національної системи освіти і національного виховання, яка в методологічному плані набуває основної і найважливішої закономірності розвитку теорії і практики освіти, школи, виховання. У центрі цієї концепції, згідно з висновками вченої, перебуває дитина з її природними задатками, здібностями, можливостями, талантами.

Головне завдання виховання на думку С. Русової – це розвиток вище згаданих чинників, а також національної самосвідомості і загальнолюдської моралі: формування соціально зрілої, працелюбної, творчої особистості, здатної до свідомого суспільного вибору і збагачення інтелектуального, духовного і культурного потенціалу свого народу. Успішно виконувати ці завдання покликана **рідна українська школа** – школа рідної мови. Гуманна й демократична, в якій вся структура, система, мета й завдання, зміст і методи, сам дух наповнені ідеєю українства, забезпечення всебічного і гармонійного розвитку дитини.

Надзвичайно цікавими і корисними є пропонувані Русовою шляхи і засоби морального виховання. Вчена пропонувала поступово поширювати коло дитячої любові, починаючи від матері, батька, потім до інших членів родини – бабусі, дідуся, сестри, брата, все далі і далі; і дитина на певному етапі свого розвитку починає відчувати любов до свого народу, своєї нації, врешті до всього людства. Це свідчить про гуманні й демократичні прагнення Софії Русової.

2004 року в Україні видруковано книгу Софії Русової “Мемуари. Щоденник”. Вшановуючи внесок Русової у розвиток педагогічної науки і її ролі у створенні національної системи освіти, 2005 року Міністерство освіти і науки України запровадило нагрудний знак “Софія Русова”. Ним нагороджують наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників за значні успіхи у галузі дошкільної та позашкільної освіти, які домоглися визначних успіхів у навчанні та вихованні підростаючого покоління, науковому та навчально-методичному забезпеченні дошкільної освіти, підготовки висококваліфікованих педагогічних працівників для дошкільних навчальних закладів.

ЛІТЕРАТУРА

- Русова, Софія. Мемуари. Щоденник. Київ, Поліграфічна книга, 2003, 544 с.
- 140-річчя від дня народження Софії Русової (1856-1940). Календар знаменних і пам'ятних дат на I квартал 1996 р., с. 82.
- Коваленко, Євгенія. Софія Русова – педагог-просвітитель, державний діяч, вчений. Рідна школа. 2000, № 8, с. 35-38.
- Зайченко, Іван. Апостол правди і науки: Софія Русова. До 150-річчя від дня народження. // <http://sianua.info/index.php?module=pages&act=pages&pid=3842>
- Губко О. Т. Формування національної свідомості юнацтва у світлі ідей Софії Русової. Рідна школа, 1992, № 1, с. 13-15.

Лідія Слиз



ЛЕСЯ УКРАЇНКА

(Лариса Петрівна Косач-Квітка)

В цьому році сповнюється 140 літ від дати народження нашої геніяльної поетки Лесі Українки. В Україні, яка відродилась до вільного життя, влаштовують симпозиуми, присвячені її творчості, фестивалі драматичних творів, виставки... Згадаймо її і ми, насильно відірвані уже десятками літ від рідної землі. Її ж бо найбільшою мрією було щастя рідного краю. Тій меті присвятила всю свою творчість:

“До тебе, Україно, наша
бездомная мати,
Струна моя перша озветься,
І буде струна урочисто й тихо
лунати
І пісня від серця полетиться.”

(Сім струн)



Леся Українка – хресне ім'я Лариса, народилася 25 лютого 1871 р. в містечку Звягелі на Волині в родині Петра і Ольги (з Драгоманових) Косачів. Ці роди з боку батька й матері сягають у пізні середньовіччя. Косачі – сербського, Драгоманови – грецького походження. Зукраїнізувавшись, займали старшинські становища в Козацькому війську. Згодом перейшли в дворянсько-урядничий стан. Батько Лесі – високоосвічена людина, за фахом правник, був активний в українському громадському житті. Самостійник за переконанням, був членом Київської “Громади”, співредактором журналу “Київська Старина”, займаючи рівночасно різні судові посади у волинських містах.

Мати Ольга була рідною сестрою відомого тоді наукового й політичного діяча Михайла Драгоманова. Як педагог і письменниця відома під псевдонімом Олена Пчілка, мала великий вплив на виховання своїх дітей, зокрема на Лесю. Лесі було лише 9 років, коли написала свій перший вірш “Надія”. Бажаючи зберегти дітей від русифікаційного впливу, Олена Пчілка, перша з поміж тодішніх українських діячок, сама вдома вчила їх рідною мовою. Писала багато творів для дітей: поезій, оповідань, діто-

чих драм та ними послугувувалась у своїй педагогічній праці. Літом їздила з дітьми на село, щоб вони пізнавали свій нарід та його звичаї. Маючи шість літ, Леся жила ціле літо з матір'ю і братом в селі Жабориці на Звягельщині. Довго пам'ятала те літо та згадувала материне оповідання про мавок в Жаборицькому лісі. Казала згодом, що образ мавки зачарував її на все життя. В 1911 році написала прегарну драму-феєрію “Лісова пісня”.

Батьки Лесі відзначалися рідкісною серед людей рисою – шанування людської гідності, й цю рису успадкували усі їхні діти: Михайло, Лариса-Леся, Ольга, Микола, Ізидора.

Цікаво згадати, що в дитинстві Лесею називали Лосею, та вона не любила того імени й воліла ім'я Леся. Згодом мати порадила їй взяти псевдонім Українка, що в тому часі мало особливе значення, бо Леся була справді українкою, а не українофілкою, як називали себе тоді свідомі українці.

Сестра Лесі Ольга Кривенюк пише у своїх спогадах, що фізичну структуру й більшість рис свого характеру Леся успадкувала по батькові. Середній ріст, тендітну постать, колір очей і волосся, чемність та лагідність в поведінці. Обоє були незвичайно стримані, терплячі та витривалі. Одиною різницею було те, що батько мав великі здібності до математики, яких у Лесі не було. Проте мала вона надзвичайний дар до мов. Знала вісім чужих мов і вільно читала оригінали та перекладала на українську мову твори Гайне, Гюго, Міцкевича, Гавптмана та інших.

Дитинство провела Леся здебільшого серед природи в селі Колодяжному біля Ковеля, де батько купив невеликий маєток. Часто їздила з батьками до Києва, де в роках 1892 – 1894 брала гімназійні курси й лекції музики. Та однак через поганий стан здоров'я освіти набувала

приватно. Маючи 10 літ життя, навістила її недуга туберкульозу костей.

Від тоді життя Лесі Українки складалося переважно з поїздок до лікарів, шпиталів, санаторіїв, лікувальних місцевостей. Багато лежала в ліжку й тоді незвичайно багато читала. Також багато писала, в тому числі і безліч листів. Лікуватись їздила за кордон: до Відня, Берліну, Швейцарії, Італії, Єгипту, а також у Крим і Кавказ. Мимо цікавих вражень, які описала в своєму листуванні, почувалась там дуже самотньою. Мала сильне бажання творити й жити на рідній землі, бути в гурті близьких собі людей.

В 1907 р. Леся одружилася з музикою – етнографом Климентієм Квіткою і жила з ним якийсь час в Криму. Померла 1-го серпня 1913 р. в Сурамі на Кавказі, не подолавши своєї 30-літньої боротьби з недугою. Ще в травні того ж року була останній раз в Києві, привезла нові твори, між ними "Бояриню". Була повна нових творчих плянів та доля вирішила інакше. Похована на Байковому кладовищі в Києві.

Леся Українка належала до тих поетів, які підносили й ушляхетнювали свій нарід не тільки словом, але й прикладом свого життя. Її твори насичені здоровими етично моральними засадами, що їх вона засвоїла в родинному домі. Одночасно уже з дитячих літ виявила любов до всього шляхетного. Вона пише:

“У дитячі любі роки
Коли так душа бажала
Надзвичайного, дивного,
Я любила вік лицарський”. (*Думи й мрії*)

Прикована важкою недугою до ліжка, двигаючи важкий камінь свого призначення, не дозволяла, щоб важкі терпіння паралізували її творчого духу:

“Ні, я буду крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись,
Жити хочу, геть думи сумні.”
(*Contra spem spero*)

В житті прийняла вона кредо лицарських предків із твердою вірою в незнищимість української нації. Проте така настанова не означала якоїсь шорсткості, чи твердоти поетки у взаєминах з людьми. Навпаки. Її мати писала в одному листі: “Леся прекрасна дитина, така без кінця добряча, поблажлива до всіх. Дуже здібна до науки, так і до мистецтва.”

Захоплений мужнім тоном патріотичних поезій Лесі Українки, Іван Франко писав, що від часу Шевченка Україна не чула такого сильного, гарячого слова, як з уст цієї слабосилої, хворої дівчинки.

Великий вплив на світогляд і творчість Лесі Українки мав її дядько Михайло Драгоманов, світової слави учений і політичний діяч, проф. університету в Софії, столиці Болгарії. Він доповнював освіту Лесі, знайомив її з новими здобутками світової літератури. Заслугою Драгоманова було те, що Леся Українка вивела українську літературу з її народництва, побутових тем і провінційності на широкі хвилі світової літератури.

Як знаємо, до своїх поем і драм брала сюжети із світової історії, як також із св. Письма. Питання, спільні для всього людства порушувала в драмах: “Касандра”, “Іфігенія в Тавриді”, “Орґія”, “Камінний господар”. Сюжет до драми “У Пущі” взятий з історії Америки. Майже у всіх тих творах наголошені питання поневоленних народів – їхні змагання до визволення, маючи при тому на увазі положення України та її мету.

Леся Українка стоїть в українській літературі поруч Шевченка й Франка, як і вони, спричинилася до духовности українського народу, до скріплення його національної свідомости й гордості. Творчість Лесі Українки причинилась також до того, що Україна мимо довголітньої неволі не втратила свого національного обличчя та була здібна проголосити свою незалежність. В Києві, при вул. Маріїнсько-Благовіщенській, тепер Саксаганського ч. 97, в помешканні родини Косачів знаходиться музей ім. Лесі Українки. В тому помешканні поетка жила наїздами майже 10 років. Перебуваючи в Києві, займалася громадськими та видавничими справами, виступала на вечорах у Літературно-артистичному Товаристві. В експозиції музею знаходяться справжні меморіяльні речі: Біблія, родинні портрети, світлини, посуд, родинне срібло, годинник, пам’ятні речі, привезені Лесею з Єгипту, копія “Мадонни” Рафаеля, дарунок Сергія Мержинського. За останні роки музей одержав низку родинних реліквій від нащадків сестер Лесі Українки Ольги й Ізидори із США. Між ними – ручка, якою писала Леся, світлини, вишивки, серветки, фотооригінали та рукописні матеріали кінця XIX і початку XX ст. з архіву славного роду Косачів.

Леся Українка, за словами одного публіциста, квітка “Ломикамінь” – едельвейс, яка крізь каміння ворожої цензури, байдужості власних земляків, всупереч важкій недузі пробивала собі й своєму народові шлях до життя і волі.

*Опрацювала Ярослава Панчук,
культ-освіт. референтка
74-го Відділу СУА в Чікаго*



Леся Українка

25 лютого 1871 р. – 1 серпня 1913 р.

21 жовтня 2010 року Верховна Рада України постановила у лютому 2011 р. урочисто відзначити на державному рівні 140-річчя з дня народження видатної української поетеси, громадського діяча Лесі Українки (Лариси Петрівни Косач-Квітки).

Все прекрасне у великої дочки українського народу: і її ласкве патріотичне ім'я, і її героїчне життя, і, сповнена революційного вогню, ніжна та гнівна творчість. Писала у найрізноманітніших жанрах: поезії, ліриці, епосі, драмі, прозі, публіцистиці. Також працювала в ділянці фольклористики (220 народних мелодій записано з її голосу). Відома як перекладач та культурний діяч.

Серед безлічі колискових пісень, простих але ніжних мелодій, що линуць над колисками немовлят, захищаючи їх від усього злого, високе місце займає ліричний вірш Лесі Українки «Колискова». Вірш написаний в 1870-у році, як монолог матері, наповнений не тільки морем безмежної любові до дитини, але й тривогою за гірке життя в майбутньому. Вже немовляті матінка намагається сказати всю правду про «тяжку годиноньку» та «гірку хвилиноньку», які можуть зустріти її синочка в житті, хоче його попередити, що до битв за своє місце в житті треба бути готовим, треба змалку набиратися духовних та фізичних сил, щоб жити вільним, не впасти в неволю.

«Колискова» Лесі Українки покладена на музику композиторами Ю. Рожавською та А. Авдієвським.



КОЛИСКОВА

Місяць яснасенський
Промінь тихесенський
Кинув до нас.
Спи ж ти малесенський,
Пізній бо час.

Любо ти спатимеш,
Поки не знатимеш,
Що то печаль;
Хутко прийматимеш
Лихо та жаль.

Тяжка годинонько!
Гірка хвилинонько!
Лихо не спить...
Леле, дитинонько!
Жить – сльози лить.

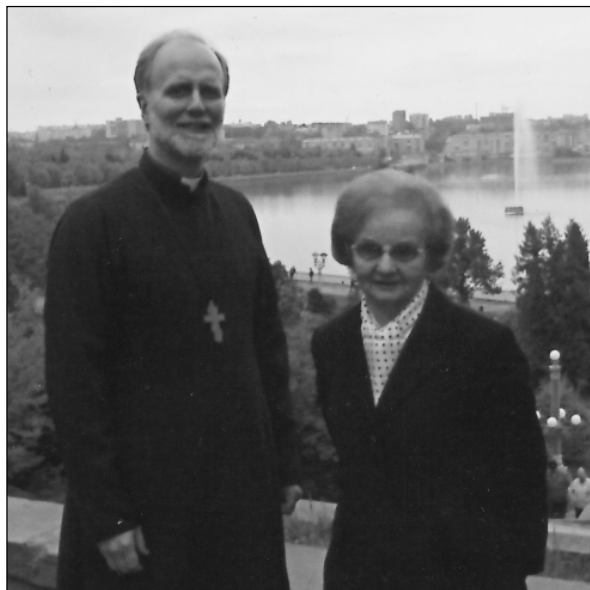
Сором хилитися,
Долі коритися!
Час твій прийде
З долею битися, –
Сон пропаде.

Місяць яснасенський
Промінь тихесенський
Кинув на нас.
Спи ж ти малесенський,
Поки є час.

МАТЕРИНСЬКЕ ЩАСТЯ

Інтерв'ю з Ярославою Гудзяк

Щастя кожної матері в її дітях. Ярослава Гудзяк, членка 68-го Відділу СУА в Сиракюзах, Н.Й., виховала трьох синів. Найстарший син Борис – отець доктор, ректор Українського Католицького Університету у Львові.



о. Борис Гудзяк, Ярослава Гудзяк.

Пані Ярославо, прошу розповісти коротко нашим читачам про свій життєвий шлях.

Я народилася в Золочеві на Львівщині в патріотичній, національно свідомій, релігійній родині. З малих літ ходила до захоронки, де монахині виховували дітей у великій пошані до Бога, до своїх родичів, до рідного краю. Глибоко релігійні і високо патріотичні програми з піснями, молитвами, віршиками до Дня Матері, де вшановували Матір Божу, Матір – Україну і рідну матір. Проводились свята, присвячені Великому Кобзареві Тарасу Шевченкові, Святому Миколаєві. Деякі віршики пам'ятаю до тепер.

Сім років я ходила до Рідної Школи, де вчителі вкладали душу в українську дитину і виховували нас справжніми українцями.

Під час війни опинилася в Австрії, а по війні виїхала до Америки, де одружилася з Олександром Гудзяком. Мій муж закінчив студії дентистики ще в Німеччині, які нострафікував в Нью-Йоркському університеті протягом трьох років. Під час Корейської війни муж служив у війську на Американській військовій базі в Німеччині і я була разом з ним. Повернувшись до Америки, ми шукали місце проживання там, де була українська громада і поселилися в Сиракюзах,

штат Нью-Йорк. Там муж відкрив свою дентистичну практику. Ми включилися в громадське життя. Я вступила до Союзу Українок Америки і 18 років була головою 68-го Відділу СУА. Муж був активний в Українському Конгресовому Комітеті Америки (УККА). Господь Бог нагородив нас трьома синами.

Ваш найстарший син Борис досяг великих успіхів у своєму житті, зокрема духовному. Чи виділявся він змалку серед інших дітей і як?

Коли я ще носила його під серцем, то в щирій молитві обіцяла Господеві віддати дитину на службу Богові, оскільки ми довго не мали дітей. І так сталося. Маленький Борис у 4–5 річному віці відчував потребу молитися і цим відрізнявся від своїх молодших братів. Навіть тоді, коли ми пізно верталися додому і діти хотіли спати, то Борис все одно відмовляв молитву до кінця.

Діти старалися наслідувати нас, батьків і часто бавилися в Союз Українок Америки. Борис брав під пахву журнал «Наше життя» і казав: «Я йду на сходи Союзу Українок». А молодший син брав газету «Свобода» і казав: «А я йду на засідання УККА». До речі, малий Борис думав, що СУА є найважливішою організацією в Америці.

Чи відчуваєте Ви, пані Ярославо, що потрібні своєму синові тепер?

Так, безумовно. Кілька разів на рік я їжджу до Львова. І хоч Борис дуже зайнятий, але бачить мене вранці на Службі Божій в церкві. У вільну хвилину ми з ним відвідуємо цікаві місця. Він завжди просить приїхати знову, кажучи: «Твоя присутність додає мені певності».

Які поради Ви б дали тим матерям, які хочуть, щоб їхні сини присвятили своє життя служінню Господеві?

Батьки повинні вести чесне родинне життя і забезпечити дітей родинним теплом. Треба все робити разом з дітьми: разом молитися, разом читати релігійні книжки, разом ходити до церкви, ніколи не критикувати священників, релігію. А покликання прийде до того, кого вибере Господь Бог.

Розмову вела Лідія Служ

ЗАМІСТЬ ВІНКА НА МОГИЛУ МИХАЙЛИНИ КОЦЮБИНСЬКОЇ

Отого страшного 1984 року, коли з життя пішли знакові для українського дисидентства постаті – Борис Антоненко-Давидович, Валерій Марченко, Олекса Тихий, – мені на засланні написалося: “Що не рік, то земля від могил ріднішає...”. Після 7 січня 2011 року, коли у вічність відійшла Михайлина Хомівна Коцюбинська, земля стане ще ріднішою.

Згасло земне життя, яке “було аргументом своєї філософії” (ці слова Альберта Швейцера часто повторювала Михайлина Коцюбинська). З нього, як із підручника, можна було вивчати, що таке свобода і сила духу, вірність правді й любов до України. А ще ота особлива її риса, про яку вона сама згадала, виступаючи 2004 року перед випускниками Українського католицького університету: “Внутрішня свобода допомагає виробити прямоходіння і прямостояння...”. Вона стояла так рівно і впевнено, що на неї багатьом легко було спертися, до неї прихилитися.

Згасло земне життя, яке дало багато плоду. Блискучий літературознавець та есеїст, Михайлина Хомівна написала немислимо багато дослідницьких статей – кажу немислимо, бо як можна було встигнути стільки написати за життя, сповнене задухою цькування, відчаєм втрат, роками вимушеного мовчання! А останніми роками вона писала всупереч хворобі й постійному болю. Вона виробила свій власний стиль – точно вивірений, ретельно огранений, дбайливо викоханий, – що його не сплутаєш з іншими. Щоб у цьому переконатися, досить

перегорнути “Етюди про поезику Шевченка”, “Зафіксоване й нетлінне” та двотомник “Мої обрії”, який увібрав, за словами Михайлини Коцюбинської, “усе гідне, як на мене, уваги з мого майже півстолітнього наукового доробку”.

Згасло земне життя, яке віддавна було й навіки залишиться окрасою українського духу. Її ім'ям пишалися книговидавці та редактори журналів, навчальні заклади, де вона читала свої лекції, та Національний університет “Киево-Могилянська академія”, почесним доктором якого вона стала. Її імея прикрашає списки лауреатів Премії імені Василя Стуса, Національної премії імені Тараса Шевченка, Премії імені Олени Теліги, Літературної премії імені Олександра Білецького.

Спільнота Українського центру Міжнародного ПЕН-Клубу сьогодні прощається з його співзасновницею. Спільнота Українського католицького університету вдячно згадує скарб спілкування зі своїм другом і молиться за упокій її душі. А ще квилить серце тих багатьох, кого Михайлина Коцюбинська зігріла та захистила, з ким “пройшла безтрепетно по схрещених мечах”...

Мирослав Маринович, президент Українського центру Міжнародного ПЕН-Клубу, віце-ректор Українського католицького університету.

Михайлина Коцюбинська у 2005 році одержала нагороду Союзу Українок Америки з Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих за видання “Мої обрії” у двох томах.



Василь Стус

Коли в мій сон заходить Україна –
То без калин, без соняхів, без сонць,
а в сутінках. Як удова, з оклунком
заходить Україна в рідний дім:
напитися, спитати про здоров'я
і сісти скраю лавки. Відпочити
і чорний, як чорнозем, піт з чола
рукою стерти.



ПРАЦЮЄМО З ЛЮДЬМИ І ДЛЯ ЛЮДЕЙ

В 2009 році ми розпочали заходи з відзначення 20-річчя відновлення діяльності Союзу українок України, а підсумок проведемо в Києві в грудні 2011 року. Мета – показати громадянству, яке місце посідає Союз українок в націотворенні (в селі, місті, районі, області), в творенні громадянського суспільства на місцях, роботу з молоддю, збереження і захист рідної мови, традицій і звичаїв, духовне і патріотичне виховання, виховання національно свідомих громадян, співпрацю з громадськими організаціями України і світу.

Одночасно пошановуємо тих, хто впродовж 20 років будував організацію і був активним державотворцем, а також виставками архівних матеріалів, сучасної літописної історії Союзу українок, мистецьких робіт, наукових і публіцистичних видань, поезії і прози. Цьогоріч підсумки і презентації відбулися на Рівненщині, Луганщині, Івано-Франківщині (у Верховині, Краснійлі, Косові, Болехові, Тисмениці, Рожнятові).

«Нам пора для України жити!» – під таким гаслом проходило ювілейне свято з нагоди 150 – річчя від дня народження зачинательки українського жіночого руху Наталії Кобрин-

ської, що відбулося 5 – 6 червня 2010 року в місті Болехові. До урочистих заходів входили: екскурсія в музей Наталії Кобринської, що збирала багато прихильників її таланту, однодумців; екскурсія стежками письменниці відкрила учасникам урочистостей людські і творчі сторони жінок того часу, жертвовну працю священників міста Болехова; дискусія за круглим столом «Вплив Наталії Кобринської на формування національної свідомості українця»; святкова літургія в церкві святої Параскевії та панахида на могилі письменниці; урочистості біля її пам'ятника. Не можна оминати літературно-мистецьку імпрезу «Не пора, не пора...» та першого документального фільму «Наталія Кобринська». Ювілейне свято організоване Проводом СУУ, Болехівською міською організацією Союзу українок, Болехівською міською владою за участю учителів та учнів шкіл міста. Любов і пам'ять до Великої Українки вічна.

14 листопада 2010 року свято відновлення діяльності Союзу українок відбулося в бойківському краї – Рожнятові. Тут плідно співпрацюють різні покоління: юнацька, молодіжна організації, членкині середнього та старшого віку, до яких пошана особлива. Об'єднує



Дискусія за круглим столом.



Відкриття музею Історії СУ Болехівщини у Світлиці організації.

цих працюючих творчих жінок національна ідея – Україна і Дух нації, сьогодення і майбутнє рідного краю. На святі були присутні та високо оцінили працю союзянок представники Проводу СУУ та ВКР, союзянки і члени Управи з Івано-Франківська, Тисмениці, Калуша, Снятина, Болехова, Коломиї, Косова, влади різних рівнів, громадських організацій, партій, шкіл і бібліотек, об'єднаним центром яких є Союз українок. Народний хор, яким керує голова Союзу Українок Світлана Діденко – невід'ємна частка всіх подій Рожнятівщини і не тільки.

Ростислава Федак,
заступник голови Союзу українок України



КОНКУРС, ЩО ОБ'ЄДНУЄ

*Пізнай свій край, свій рід, свій народ,
свою землю – і ти побачиш шлях у життя.*

Григорій Сковорода

Впродовж тринадцяти років молодь України пізнає свій край, свій народ, свою землю, співпрацюючи з конкурсом Союзу українок «Мій рідний край». Історія швидкоплинна, і кожна епоха дарує нам багато несподіванок, відкриттів, непересічних особистостей. Тому конкурсанти, їх наукові керівники стараються зберегти ці миттєвості історії розуміючи, що творити літописну історію щоденного буття дуже почесно, бо це праця для сучасних і прийдешніх поколінь.

Дослідження, пошук, аналіз відкриттів виховує у молоді не тільки ставлення до світу, але й удосконалює її можливості досягнути успіх у житті, цінності «особистого» життя – волю, цілеспрямованість, підприємливість, працюваність. Конкурс допомагає усвідомити себе як єство суспільне, а це процес, який потребує особливої уваги для духовного, морального, національного, соціального відродження. Він допомагає молоді не «розчинитись» у суспільстві, а пізнати себе, свої індивідуальні здібності, свою вартість. Правила своєї поведінки молодь сприймає розумом і душею – через почуття віри, надії, любові, – формує в собі готовність захищати добро в собі і навколишньому світі, будувати, а не руйнувати. Конкурс «Мій рідний край» поєднує в собі триєдність освіченості: навчання – розвиток – виховання і є об'єднаним в національно-патріотичному і духовному вихованні молоді з усіх куточків України і світу.

Наше завдання вести нашу молодь у світ незвіданими стежками слова, історії, культури, мистецтва, прадавніх традицій та звичаїв, плекати Силу Духа, «перед ніким чола щоб не корить». Це робить ціла плеяда наукових керівників – педагогів, письменників, громадських діячів, які впродовж

13 років ведуть своїх вихованців стежками щоденного буття, виокремлюючи розуміння відповідальності за сучасне і майбутнє держави, патріотизм, любов до рідної землі.

І сьогодні ми маємо вагомий доробок – 1600 конкурсних робіт, які знаходяться в інформаційно-архівному центрі (при ССШ № 69 м. Львова) та на сайті конкурсу. Цьогорічні роботи – це різноманітна тематика, об'єднана в 14 номінацій. 112 конкурсантів із 13 областей України подали на конкурс свої науково-дослідницькі і творчі роботи. Приємно, що нашу молодь турбують всі проблеми та події, які відбуваються в державі.

15 жовтня 2010 року в ошатній залі Київського міського центру роботи з жінками зібрались ті, що творили історію, вибороли незалежність України і ті, що творять історію сьогодення. Багато з них на сторінках нашого збірника: Ярослава Менкуш-Заневчик, політв'язень сталінських концтаборів, майстер народної творчості; її донька, Народна артистка України, бандуристка Галина Менкуш; Алена Пашко, поетеса, громадський діяч, перша і Почесна голова відродженого Союзу українок України; Ярема Гоян, лауреат Національної премії ім. Тараса Шевченка, директор дитячого національного всеукраїнського видавництва «Веселка»; дослідниця життя і діяльності видатних жінок України Катерина Криворучко; Ольга Погинайко, директор книгарні «Смолоскип»; Віктор Генералюк, голова молодіжної організації «Зарево», радник народного депутата України Лілії Григорович; Ірина Рудешко, заступник начальника управління у справах жінок і ветеранів Київської державної міської адміністрації, директор Київського міського центру роботи з жінками Віра Міленко; члени Проводу Союзу українок України та обласних і міських організацій СУ, члени конкурсної комісії, викладачі – наукові керівники: Ольга Петкова із Запоріжжя, Оксана Кожем'яка і Лариса Тур з Донецька, Ніна Богданець із Волновахи; Ніна Макарова з Дружківки, Надія Кибич з Вишніці, Ірина Білик та Олександра Приставська зі Львова, Валентина Бородіна з Броварів, Микола Щербина і Тетяна Ільченко з Черкащини, Таїсія Шевчук з Великої Медведівки, Любов Гаврилова з Новоградівки, Віталій Півторак з Калуша, Ірина Караман з Івано-Франківська, Ніна Шило з Рівного.

Дякуємо конкурсантам за працю, яка є першоосновою генетичного зв'язку між поколіннями і національного самоусвідомлення, науковим керівникам-просвітителям, членам конкурсної комісії за багаторічну жертвну працю, професорам Марті Богачевській-Хом'як і Оксані Маланчук-Рибак, директорів Міжнародного благодійного фонду «Смолоскип» Осипові Зінкевичу, Дмитрові Черединаченку, письменникові і громадському діячеві, шановним меценатам конкурсу Олександрі Гладкій, Богданові Федаку, Союзу українок Америки (голова Маріанна Заяць), родині доктора Мирослава і Софії Труханів із Мюнхена, симпатикам конкурсу за уможливлення проведення свята нагородження конкурсантів та видавництво збірника конкурсних робіт.

Дякуємо всім, хто причетний до організації та проведення Міжнародного конкурсу учнівської та студентської молоді «Мій рідний край – 2010», за спільну розбудову української держави – держави Свободи, Правди і Добра.

Запрошуємо до співпраці Союз українок Америки і СФУЖО, молодь, яка народилася і виросла поза межами України, досліджувати і подавати на конкурс роботи про видатні особистості, які творили і творять історію України, громадські організації, церкву, – їх жертвну працю для громадського добра.

До зустрічі у конкурсі «Мій рідний край – 2011»!

Ростислава Федак,
голова конкурсної комісії,
заст. голови Союзу українок України.



СТРІТЕННЯ, АБО ГРОМОВИЦЯ

Українські народні свята, традиції, звичаї та обряди сягають глибокої давнини. Всіх їх об'єднує висока моральність, взаємодопомога, щира приязнь у стосунках і, найголовніше, високо поетичний культ наших предків, шанування свого родоводу – все це гідне наслідування нинішніми поколіннями. Місяць січень був насичений багатьма святами, які мають свої традиції та обряди: Різдво Христове, День Маланки, Новий рік, День Василя, Хрещення, День Івана, День Петра Вериги.

В місяці лютому в народі святкується свято Стрітєння. Це свято має своє пояснення. Ісус Христос у віці сорока днів був принесений до Єрусалимського храму. Його матері, як і будь-якій жінці, закон церкви забороняв входити до храму. А вже після того, як необхідний термін вийде, мати повинна принести до храму жертву – дві горлиці та два голубенятка. Коли мати Ісуса Христа прийшла до храму разом з Йосифом і маленьким Ісусиком, туди ж навідався праведний старець Симеон. Йому було одкровення, що він не помре до тих пір, аж поки не побачить Спасителя. Симеон узяв дитину на руки й благословив її. Там же, у храмі, була того дня й Анна Пророчиця. Вона також подарувала своє благословення Сину Божому.

За народними уявленнями, літо зустрічається з зимою два рази на рік: на день святої Анни й на день Стрітєння. В народі в цей день влаштовують забави. Зустрічаючись на дорозі, стара баба Зима та молода дівчина Весна жартують і бажають одне одному здоров'я. Літо жартує дорікає Зимі: “Я оце робила й працювала, а ти то все поїла і попила!”. Вони сперечаються, кому слід піти далі, а кому – повернутися. Якщо цього дня до вечора потеплішає, значить, літо перемогло в цій суперечці, а якщо стане холодніше, значить, поки що пощастило зимі.

Цього дня господарі ворожать на майбутній урожай, виставляючи на ніч тарілку із зерном за поріг. Якщо зранку зерно вкрите росою, значить, урожай буде добрий, а якщо роси немає, значить, поганий.

За старих часів прийнято було в цей день святити воду в церкві, а також свічки. Ці свічки

вважалися оберегом від грози – їх запалювали саме під час грому й грози для захисту людей і тварин. Саме тому в народі є ще одна назва сята – Громовиця. По поверненні з церкви після освячення свічок запалювали їх, вважаючи, що це допоможе уникнути весняних повенів і суворох морозів. Посвячену воду найкраще набирати в новий посуд, який ще не використовувався. Ця вода, за народними уявленнями, має надзвичайну магічну силу, вона є цілющою, у першу чергу від пристріту (хвороби нервів). Не тільки людей можна лікувати цією водою, але й худобу, птицю, бджіл.

Посвячену на Стрітєння свічку давали небіжчику в руки під час читання відхідної молитви.

Література: Саніга В. К. Українські народні свята та звичаї.



Народні прикмети на Стрітєння

- Якщо на Стрітєння зі стріх капас, то ще велика буде зима.
- День Стрітєння теплий і сонячний, то і весна тепла.
- Якщо в цей день не видно сонечка – чекай суворох морозів.
- Вітер на Стрітєння – до врожаю плодих дерев.
- На дахах довгі бурульки – стільки ще випаде снігу.
- Ясний і тихий день – на хороший врожай і рйбу бджіл.
- Якщо 15 лютого випав сніг – на дощову й холодну весну.
- Коли на Громницю півень нап'ється водиці, то на Юрія (6 травня) кінв напасеться травиці.
- Якщо в цей день хуртовина – весна буде пізня й холодна.

Лідія Слиз

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LXVIII

FEBRUARY 2011

SHARING THOUGHTS, VIEWS, & NEWS

February seems to be a month of transition. Those of us who celebrated January 7 as the birth of Jesus Christ and January 14 as the New Year are just winding down from all the preparations and festivities of Christmas. This was evident in the number of Christmas greetings still flowing into the UNWLA office as well as by the number of email greetings received through the end of January. It was heartwarming to read Christmas and New Year's greetings from the president of Soyuz Ukrainok of Ukraine, Lilia Hryhorovych; from the president of the Lviv Regional Council of Soyuz Ukrainok, Olya Pastushenko; and from individual branches of Soyuz Ukrainok of Ukraine, such as, for example, the branch in Zaporizhia. Besides those from Soyuz Ukrainok, we received greetings from the Ukrainian World Congress and from the World Federation of Ukrainian Women's Organizations and many of their respective member organizations worldwide. The Christmas season and spirit afford us the opportunity to reach out across continents to hold hands with fellow Ukrainians who are engaged in like goals and missions—working for the good of our Ukrainian diasporas, wherever they may be.

Shortly after these seasonal greetings stopped trickling in, the UNWLA received communiqués and news bulletins about disturbing events occurring in Australia and Ukraine. Australia has been hit by what has become one of the country's most devastating natural disasters; more than 30,000 homes and businesses were inundated in the country's northeast as raging floodwaters converged. Homes and businesses were totally or partially submerged after two major river systems burst their banks, sending a slow-moving brown tide through dozens of neighborhoods. The torrent closed highways and bridges. The Australian Federation of Ukrainian Organizations has appealed to Ukrainians across the world for help in rebuilding the affected Ukrainian communities. The UNWLA will do its small part in this time of need.

Current events occurring in Ukraine are easily accessible in the media, but the Ukrainian World Congress has been e-mailing bulletins to its member organizations as they occur. The UWC has called for the condemnation of politically motivated prosecutions in Ukraine with a request for a written protest or appeal to each of the following: (a) UN High Commissioner for Human Rights, (b) the Organization for the Security and Cooperation of Europe Director of the Office for Democratic Institutions and Human Rights, (c) the Chair of the European Parliament Subcommittee on Human Rights, (d) the Council of Europe Commissioner for Human Rights, (e) the Chair of the European Parliament Delegation to the EU-Ukraine Parliamentary Cooperation Committee, and (f) Amnesty International Secret. In this appeal, the Ukrainian World Congress states that *"there are increasingly worrying signs of a lessening of respect for democracy and pluralism."*

A current event which has not been publicized by the media but which is very disturbing is the confiscation of books and newspapers by Russian authorities from the Library of Ukrainian Literature in Moscow and the ultimate closing of the library. Russian authorities have arbitrarily curtailed the freedom of expression of the Ukrainian minority in the Russian Federation, despite the fact that freedom of expression is one of the most fundamental freedoms enshrined in several international covenants. Indeed, the *Universal Declaration of Human Rights* (Article 19), adopted by the United Nations General Assembly on December 10, 1948, states that: *"Everyone has the right to freedom of opinion and expression; this right includes freedom to hold opinions without interference and to seek, receive and impart information and ideas through any media and regardless of frontiers."*

The UNWLA continues to voice its condemnation of violations against democracy and human rights as it did back in 1958 when the horrific news of the killing of 500 female prisoners in Kingir, Kazakhstan, reached the United States. These brave women formed a barricade in defense of their fellow female prisoners and were blatantly run down by tanks for their heroic stance. This single tragic event, together with the other

ongoing and disturbing news about the lives of prisoners in Siberia at that time, spurred the initiation of a day of recognition—"Sviato Heroiny," which has become an annual tradition among most Ukrainian women's organizations around the world.

Interest in the study of women's history in Eastern Europe, specifically in Ukraine, continues to be low and is even discouraged. Academia has often resisted incorporating this specialized field of history into university curricula, and the problem has been exacerbated because of the current political environment and a lack of institutional support. Instead of providing an atmosphere in which women could be studied as important and influential historic subjects, post-1945 academia mostly ignored the role of the women's rights movement in the early 20th century. The collapse of communism in 1989 was followed by a decade of promising developments in which biographies of prominent women were published in Ukraine and important moments in women's political and cultural history became legitimate subjects of research. However, the quality of this scholarship was uneven because institutional resistance continued, as was evidenced by the lack of undergraduate or graduate programs dedicated to women's history and gender studies.

The history of Ukrainian women who, through their bravery and convictions, achieved a level of heroism or recognition on behalf of human and/or women's rights, is more readily accessible here in the United States. What was clouded or hidden or subverted or garbled in Eastern Europe was addressed here—by academics in the Ukrainian hromada and by others. Case in point are Harvard University, universities in Edmonton, Toronto, and others with a strong Ukrainian presence and chairs of Ukrainian studies. Moreover, individual books, events, "akademii" and articles have been dedicated to such women. Living in the hromada, we were also able to read about and even personally listen to stories told by women who had been involved in RUKH or had served long sentences in the Gulag about their life experiences.

We cannot forget and should stress the role of the Ukrainian National Women's League of America in keeping the history and memory of these heroines alive. Many UNWLA branches have chosen their branch patronesses from among this distinct and honourable group of women, ensuring that their names and their deeds are not forgotten. Many UNWLA branches also commemorate these heroines through literary and cultural events as well as through articles in *Our Life*—you will find several distinguished and heroic Ukrainian women featured in this month's issue. As March is designated "Women's History Month," we intend to present other articles on this theme next month.

Marianna Zajac, President

Looking Ahead: The XXIX UNWLA Convention

The UNWLA's XXIX Convention will take place from May 27 to May 30, 2011, at the Hanover Marriott Hotel in Whippany, New Jersey. The convention program is diverse and includes presentations, lectures, seminars, cultural and artistic components, as well as a celebratory banquet.

The UNWLA Convention is the culmination and validation of the work and achievements and accomplishments of the three years since the previous convention. At the convention, UNWLA members vote for leadership that will guide the endeavors of the organization for the next three years. Ideas, goals, and new directions for the organization are also addressed.

As in the past, we will be honoring Young Women Achievers, young women of Ukrainian descent who have distinguished themselves in their respective professions. The selection criteria includes a review of each young woman's educational and professional achievements, but also her contributions to and work within the Ukrainian hromada. We will also be honoring those women whose dedication and commitment to the UNWLA over the years merit special recognition and the title "Honorary Member."

As hosts of the XXIX UNWLA, the New Jersey Regional Council, Regional Council President Olha Lukiw, and the members of the Convention Committee are working enthusiastically to prepare for the 3-day event and cordially request the honor of your presence.

Natalka Buniak, Convention Committee Press Chair

QUARTET

On February 13, we commemorate the tragic death of **Olha Basarab**. The daughter of a Western Ukrainian priest, Olha lost both parents at an early age and moved to Vienna, where she studied medicine while working to support herself. Returning to Halychyna, she helped organize the first female Plast troop and became a member of first women's platoon of Sich Riflemen in Lviv. In 1914, she met and married Dmytro Basarab, an officer in the Austrian army and a passionate Ukrainian patriot. The marriage was brief—Dmytro died a year later on the Italian front. Widowed at the age of 25, Olha channeled her energies into charitable and educational work, aiding wounded and ailing Ukrainian soldiers and civilians in Vienna. Her work was recognized and lauded by the International Red Cross. Returning to Polish-occupied Halychyna in 1918, she worked as a bookkeeper for the Western Ukrainian National Republic (ZUNR) and helped organize Ukrainian military units comprising soldiers demobilized by the Austrian Army. She also joined and served on the executive of the Lviv branch of Soyuz Ukrainok. Early in 1924, Olha was arrested by Polish police as a suspected terrorist. Tortured mercilessly, she died on February 13, 1924, and was buried in an unmarked grave. The authorities attempted to cover up what had occurred, pronouncing her death a suicide, but in the face of outraged protest, Olha's body was exhumed, returned to her family, friends, and compatriots, and given a proper burial, which was attended by most of Ukrainian Lviv.



February 18, 2011, marks the 155th anniversary of the birth of **Sofia Lindfors Rusova**. Educator, author, and political activist, Rusova was a member of the Ukrainian Central Rada and headed the Department of Preschool and Adult Education in the Ministry of Education under the Hetman government. She was also a founding member and first president of the National Council of Women/Ukraine. After leaving Soviet Ukraine in 1922, she settled in Prague, where she taught at the Ukrainian Higher Pedagogical Institute. A member of the expatriate group of Soyuz Ukrainok in Czechoslovakia, she frequently represented Ukrainian women at international conferences and conventions. In her book *Feminists Despite Themselves*, Martha Bohachevsky-Chomiak provides a glimpse of Rusova's commitment to the Ukrainian women under Soviet rule. Attending the International Women's Suffrage Alliance Congress in Rome in 1923, she spoke at length and with much passion on the plight of these women, painting a "dismal picture" while emphasizing "the willingness of the Ukrainian women to struggle for genuine liberty and equality." (p. 271)



On February 21, we commemorate the loss of poet and nationalist **Olena Teliha**, a woman whose belief in an independent Ukraine was born while she was a student in Prague, nurtured during the years she lived and worked in Warsaw, and blossomed during the early years of the second World War when she lived in Lviv and Kyiv, became a member of the Ukrainian Writer's Union, and joined the Organization of Ukrainian Nationalist. As editor of a literary weekly, she was pressured by the Nazis to publish materials sympathetic to them and their worldview. When she refused to accommodate their demands, she was arrested by the Gestapo and shot. The circumstances of her arrest and death are a reflection of the poetry she wrote . . . the tempered steel of a warrior's heart disguised by soft velvet and delicate lace.



February 25 marks the 140th anniversary of the birth **Larysa Kosach-Kvitka**, a woman whose name and whose brief life are so well known in Ukraine, in our diaspora hromadas, and in the world beyond, that there seems nothing left unsaid. And yet it is in this pervasive knowledge of so many details of her work and her life that many of us have transformed her into a symbol, a legend, an icon—someone too exquisite and awesome to be truly human. And yet, one cannot help but wonder what this well-connected, well-traveled, erudite, and prolific young woman might have become had she lived to a ripe old age. And somewhere in this wondering, perhaps another question: Would she be pleased or appalled at what she has become? Shocked or amused by the statues, the lectures, the articles and books in which she and her works are examined, analyzed, enshrined? And what wonderful insights might be forthcoming had we but the chance for one brief conversation with the Spirit of Flame . . . contra spem spero.

TSC

UKRAINIAN EXHIBIT AT PEARL S. BUCK HOUSE TAKES FIRST PRIZE

by Chrystyna Prokopovych

From a very young age, I learned from my parents a sense of duty to Ukraine—because the Communist government in Ukraine was destroying the Ukrainian language and culture, it was our responsibility to keep the language and culture thriving here in the United States and it was imperative that we teach others about Ukraine. If I ever complained about doing something “Ukrainian” or asked why I had to do it, my mother’s answer was “Ukraina tobi toho nikoly ne zabude” (Ukraine will always remember that you did this). As an adult, even though I know Ukraine has little (or no) knowledge of what we do here, I still feel that it is my duty to do my best to represent Ukraine among non-Ukrainians. Fortunately, I have a job that makes this feasible (and sometimes, even mandatory).

As curator of the Ukrainian Heritage Studies Center at Manor College, I am often asked to do presentations or provide small displays on various Ukrainian topics. Most often such presentations deal with general information about Ukraine or Ukrainian folk art. I am always eager to take part in these events because refusing to do so would be like denying my heritage.

Last November Barbara Ozer, the Executive Secretary to the president of Manor College approached me with an idea. She had just been to the Pearl S. Buck House (which is a museum/shrine dedicated to the famous author and which is located in Bucks County, Pennsylvania, not too far from where I live and work) and found out that they have a Festival of Trees during the holiday season. Each room in the house is decorated by different groups, schools, and professional decorators, and Barbara thought it would be great if we could decorate one room with Ukrainian folk art. This was a great opportunity, but way too late for 2009.

In May of 2010, however, Barbara contacted the curator of the Pearl S. Buck House and was able to secure a spot for Ukrainian folk art for the 2010 festival. I was thrilled, and Barbara and I visited the house to see which room of those still available would be most suitable. We listed the three best rooms as good, better, and best; submitted our request, and were eventually notified that we had

been given our “best” choice—one half of the dining room. The space was great and so was being notified in July, because this gave us plenty of time to prepare and we would not be doing things last minute.

We soon received a list of the rules and requirements for our display. The house itself is a museum, and all the furniture and things in the house are historic artifacts that need to be handled with care or not handled at all. In view of this, I realized that putting together an exhibit would be harder than I originally imagined. Moreover, since the festival was scheduled to run for a month and a half, my original idea of setting up a table with the “Sviata Vecheria” would not work. Obviously, displaying real food was out of the question, and who knows where to buy plastic vushka.

Now I was getting nervous. Realizing that I needed help, my first move was to turn to my fellow members of UNWLA Branch 88. At our next branch meeting, I mentioned the project and everyone was very interested. So we started hashing out ideas, and members volunteered their embroideries, ornaments, and Ukrainian Teddy Bears for the extended exhibit. For the tree decorations, I turned to the “Manorly Bead Club.” This is a club that meets once a month at the UHSC/Manor College to work on and share ideas about beadwork, an outgrowth of the gerdany classes held at Manor. Although some of the beadwork design is not strictly traditional, club members use the materials and stitches used in traditional gerdany.

Luckily, the UHSC and Branch 88 have worked together on projects in the past (an embroidery exhibit in 2008 and a pysanky exhibit in 2009), so I knew we would work well together. The big problem was that we would only have a few hours at the house to put the display together. To make sure we were ready for this race against time, we even put a tree up at the UHSC first. We decorated it to see how it would look, then took it apart to transport it to the Pearl S. Buck house.

On set-up day I met Barbara Ozer and three members of Br. 88: Renya Ciuk, Ulana Prociuk, and Christine Shwed, who all took the day off from work to help decorate. The people at the Pearl S.



Buck house were extremely cordial and helpful—more importantly, they were very interested in all of the things we had brought with us and in Ukrainian folk art in general.

Our half of the dining room was decorated with embroidery, straw angels, an icon painted on glass, Teddy Bears in Ukrainian costumes, and a swag with hand-painted ornaments with Ukrainian embroidery designs. The tree had white lights, beaded ornaments, beaded snowflakes, and, of course, beaded spiders. As we stood back to look at our work we were satisfied with a job well done, but wondered what other people would think.



At the end of each tour, visitors vote for their favorite display. When I went to the opening night reception, I was thrilled when I heard the comments people were making about our display, many expressing delight at the bandura players, Roma Dockhorn and Bohdana Yaroshevych, who formed part of the Ukrainian tableau. The curator informed me that all the docents and staff were very impressed with the decorations. And a few weeks later, we received an email informing us that our display had won first place in the 2010 Festival of Trees.



It's nice to win, especially because winning has several intangible rewards besides titles or ribbons. As winners, we are invited back next year and get first choice of which room to decorate. Another win was learning how well the people involved worked together. We are already talking about next year's display, but we are also already working on another joint project: We will be holding an exhibit on gerdany from April 1 through April 3, 2011, at the Ukrainian Educational and Cultural Center in Jenkintown. Hope to see you there.



65-ий ВІДДІЛ СУА НА ФЕСТИВАЛІ ЯЛИНОК



*Членки 65-го Відділу СУА в Нью-Бронсвік перед українською ялинкою.
Напереді дві внучки членки відділу Ірени Старожитник.*

Вже стало традицією 65-го Відділу СУА в Нью-Бронсвіку (голова відділу Наталія Головінська) брати участь у “Фестивалі ялинок”, який кожного року в грудні влаштовує музей Американсько-Мадярьської Фундації у Нью-Бронсвіку.

Цього року відкриття виставки відбулося 5 грудня (триває до 30 січня 2011), і в цей день представники різних національностей, які брали участь у виставці, прийшли на відкриття, багато з них у своїх народніх одягах. У виставці брали участь такі країни – Білорусь, Хорватія, Данія, Естонія, Фінляндія, Мадярьщина, країни Південної Америки, Латвія, Литва, Польща, Швеція і Україна. Членки 65-го Відділу СУА були вдянені у вишиваних блюзках і тим звертали на себе увагу присутніх. Крім ялинки, яку вже другий рік прибирають Світлана й Ірена Старожитник ручними прикрасами з українською тематикою, були дві ляльки (козак і дівчина) в народніх одягах, а на столику біля ялинки розложено

брошури про Голодомор 1932-33 року.

У брошурі, яку видав музей з цієї нагоди, були поміщені народні різдвяні звичаї кожної країни, включно з Україною, а також інформації про Фундацію і музей. Мадярьська Фундація існує вже 56 років, а музей і бібліотеку відкрито 1989 р. В бібліотеці та архіві зібрано понад 60,000 книжок про історію і культуру Мадярьщини.

65-ий Відділ СУА вже восьмий рік бере участь у цих виставках і кожного року старається внести щось нового у прикрашення української ялинки. Це є добра нагода познайомити чужинців з українською культурою, спеціально з різдвяними звичаями, а також дати інформації (у формі брошур) про історію України.

Музей відкритий від вівторка до суботи від 11 до 4-ої, а в неділю від 1 до 4-ої. Адреса – 300 Somerset Street, New Brunswick, N.J., тел. 732-846-5777.

Оксана Кузишин

Гумор

Жінка 1: Як ти думаєш, в раю жінки живуть окремо від мужчин?

Жінка 2: Без сумніву! Бо інакше, який би то був рай?

UNWLA BRANCH 124 OF ST. PETERSBURG, FLORIDA CELEBRATES 10TH ANNIVERSARY

On Sunday, October 17, 2010, Branch 124 in St. Petersburg, Florida, celebrated its tenth anniversary. The festivities began with a Holy Liturgy at 10:00 AM at Epiphany of Our Lord Ukrainian Catholic Church. A dinner and program following the liturgy took place in the church hall.

The program began with a greeting and introductions by Branch 124 president Olya Czerkas and Ola Movchan Novak, the branch vice president. Guests from North Port, Naples, Canada, Detroit, and the local community were welcomed. The pastor of Epiphany of Our Lord Ukrainian Catholic Church, Rev. Msgr. Stevensky, along with Father Shudrak and Father Semchuk, said a prayer, which was followed by the UNWLA Prayer.

A congratulatory letter from UNWLA president Marianna Zajac, was read by Orysia Zynych, the UNWLA's Acting Liaison for Branches-at-Large. Mrs. Zynych also presented a short history of the UNWLA. Maria Nawarynskyj, our branch godmother, spoke about the beginning of Branch 124. Iryna Bilokrylyj gave an overview of the branch activities over the past ten years, and Ola Movchan Novak presented a comprehensive history of the branch. An award was presented to Mrs. Luba Mycyk, the past president of Branch 124, for her dedication to the branch and community. Yanina

Pavlyshyn and Karyn Kos spoke of the history of the patron of Branch 24, poet Ladia Mohylianska, whose portrait was displayed on the stage.

A delicious dinner was served by the women of our community under the direction of Mrs. Stefania Zadojnyj. While we ate, the audience enjoyed songs sung by a choir directed by Yaro Markevich. Maria Brown gave a presentation entitled "Highlighting Women and Their Talents" and Barbara Medwid introduced members and guests who participated in the "Highlighting Women and Their Talents" display in the church hall.

The dance group "Kalyna," under the direction of Andrew and Lena Slywka, performed traditional Ukrainian dances. Dessert and coffee were served and a drawing for door prizes was held. Vera Pestyk donated a torte, and Luba Cichowlas donated a woodcut print.

Olya Czerkas closed the program and thanked members and guests for their attendance and support. She encouraged all to visit the "Highlighting Women and Their Talents" exhibit, which featured many and varied pieces of embroidery, painting, crafts, writing, and poetry created by the many talented women of our community.

Vera K. Swade

UNWLA Website

The UNWLA website, located on the Internet at www.unwla.org, is an excellent tool that allows us to keep the public and UNWLA members informed about our organization and its activities. Please submit your activity calendars and any information that you want to share with the public to the UNWLA Website Committee for review and posting.

If possible, please send submissions in Ukrainian and English. Email material to cyawebmaster@UNWLA.org or send by mail to Zoriana Haftkowycz, 761 W. Foothill Rd., Bridgewater, NJ 08807. For questions or additional information, please call Webmaster Zoriana Haftkowycz at 908-231-9158.



First woman: Do you think men and women in heaven live separately?

Second woman: Of course, why else would they call it heaven?

29-ий ВІДДІЛ СУА ПРИ ПРАЦІ ЧІКАГО



*Сидять (зліва): Ева Зленко, голова, В. Троцюк, Д. Дикий, О. Покорна, О. Р. Масляно, Д. Ярошевич.
Стоять: Р. Галібей, К. Івасишин, О. Савин, Н. Касприк, Л. Калін, Л. Косик, А. Кочман,
Л. Коломисць, М. Гриневич.*

Як мудрі бджоли вірять квітам,
Я вірю отчим заповітам.
І що б зі мною не було,
Не зраджу рідне джерело!

О. Влох

У жовтні 2010 р. відбулися перші ділові сходи після літніх вакацій, які членки 29-го Відділу СУА ім. 500 Героїнь Кінгіру в Чикаго розпочали Службою Божою у пам'ять померлих членок тому, що ми входимо в 50-ий рік діяльності. Опісля зібралися в домівці округи згадати наших товаришок, які колись з нами працювали. 50 літ – це довгий час, майже два покоління.

В той час молоді жінки, які кінчали фахові студії, чи виховували маленьких дітей зібралися, щоб в гурті допомагати собі в перших роках проживання в чужому середовищі. Вислідом були різні почини. В першу чергу заснування садочка казок, який пізніше перейняв молодший відділ. Також влаштовували забави,

маскаради, курси кухарення, вишивання, харитативна праця, – все це дало нагоду проявити свої таланти, а теж розважатися в колі товаришок.

В Чикаго на той час вже існував відділ Союзу Українок Америки, до якого належали деякі наші матері, а навіть колишні союзьки з України. Ми користали з досвіду старших членок, але одночасно мусіли шукати власних доріг у нових обставинах.

Багато членок нашого відділу теж активні в інших організаціях. Випробування своїх крил замолоду в Союзі Українок дало великий досвід і вклад в українське громадське життя міста Чикаго.

В останні роки ми підсилили харитативну працю. З гордістю підготовляємо наш 50-річний ювілей, який відсвяткуємо 27-го березня 2011 р. і запрошуємо громаду на це свято.

Рута Галібей,
пресова референтка

СУА має на продаж "Candle in Remembrance". Ціна \$25. Прошу контактуватись із бюро СУА.
Candle in Remembrance can be purchased through the UNWLA office. Price \$25 per copy.

ОКРУГА ОГАЙГО ВІДЗНАЧИЛА 85-ЛІТТЯ СУА



21 листопада 2010 р. членки Округи Огайо відзначили 85-ліття Союзу Українок Америки. Захід відбувся в залі Митрополита Андрія Шептицького при катедрі св. Йосафата в Пармі.

Незважаючи на те, що вся друга половина осені в громаді була дуже насичена різними заходами та імпрезами, на наше запрошення відгукнулись 184 особи. Присутність священників з усіх наших церков на чолі з Преосвященним Владикою І. Бура була досить гарним підтвердженням поваги до нашої організації в громаді.

Голова Округи Іванна Шкарупа коротко привітала присутніх і передала ведення програми Лідії Вирста (12-ий Відділ СУА). Після молитви та гимну СУА відбулося традиційне запалювання свічок, полум'я яких мало нагадати про тих, хто започаткував, розбудовував та стверджував на терені Америки українську жіночу організацію. Першу свічку в пам'ять засновниць СУА засвітила голова Округи І. Шкарупа. На спогад про тих, хто протягом довгих 85-ти років розбудовував нашу організацію, голова найстаршого, 33-го Відділу СУА Ольга Дем'янчук засвітила другу свічку. В пам'ять тих членок Округи Огайо, які відійшли у Вічність, від руки 12-го Відділу СУА Наталі Сімс спалахнуло полум'я третьої свічки.

Саме перед цим заходом громадою прокотилася звістка про те, що з нами вже немає

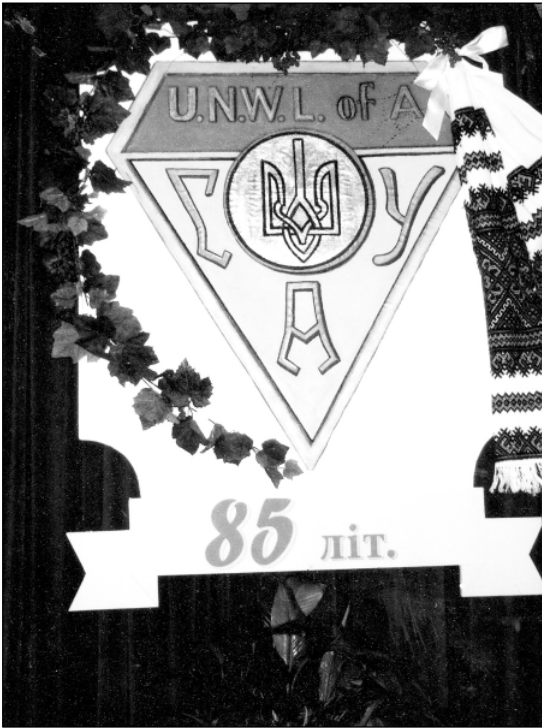
Почесної членки СУА Ірини Кашубинської, яка ще з довоєнних часів була членкою Союзу Українок України, працювала в Головній Управі СУА, доклала багато праці в період становлення Округи Огайо. Полум'я третьої свічки присвячувалось і їй також.

Присутні почули коротку історію Союзу Українок Америки. Олена Хміляк (33-ій Відділ) розповіла про роль Олени Лотоцької у створенні у 1925 році української жіночої організації, розкрила зміст перших років її діяльності та дальшу розбудову СУА до 1949 р. Розповідь велась через призму спогадів О. Хміляк про свою маму Марію Лучишин. Членку 59-го Відділу СУА в Балтиморі в перші роки діяльності СУА.

Маруся Флін-Квіт, членка 8-го Відділу і дочка емігрантів післявоєнного періоду. Продовжила виклад історії СУА від 1949 року до сьогодні. Цей текст склала довголітня членка 12-го Відділу Надія Дейчаківська, але через родинні обставини була відсутня.

Художня частина програми включала виступ дітей із світлички, якою опікується 130-ий Відділ. Чудово виконала під акомпанімент своєї мами два сольні номери Мирослава Стефюк. Три музичні точки майстерно виконав ансамбль бандуристок у складі його керівника Ірини Завадівської та бандуристок Лідії Апосто-

люк, Адріяни Краснянської, Меланії Миронович і Соломії Стахів. Дося Кріслата і Дарія Якубович (8-ий Відділ) розповіли у віршованій формі про працю СУА. Цей текст склала членка 12-го Відділу Анна Завадівська. Вірш “Всім жінкам світу” львів’янки Звенислави Чабан, дочки представниці Нової Хвилі прочитала Лідія Вирста. Захід закінчився дружнім співом “Де згода в сімействі...”.



На закінчення ведуча прочитала присутнім привітання окрузі від місцевих організацій. Опісля на всіх чекала смачна перекустка.

Цей допис був би неповним, якщо не згадати про підготовку заходу. Ще у вересні було створено комітет із 17-ти членок – представниць кожного з чотирьох відділів округи. Багато разів збирались, обговорювали програму, час від часу вносили зміни, розподіляли обов’язки. Дуже багато праці вклали членки 12-го Відділу, сестри Оля і Галя Поглід. З естетичним смаком вони виготовили летючки і запрошення, чудово оформили сцену, прикрасивши її вишитими рушниками та квітами. На сцені – державні прапори США та України, портрет Олени Лотоцької. По краях – з одного боку уквітчана калиновим цвітом та вишитим рушником емблема СУА з написом “85 літ”; з другого боку – український вінок, від якого, наче у вихорі запального гопака, розлетілись в різні сторони стрічки з написами: СИРОТИ, ПОВІНЬ, СТИПЕНДІЇ, СУ в УКРАЇНІ, МОЛОКО І БУЛОЧКА, СТАРЕЧІ ДОМИ, ЧОРНОБИЛЬ, БРАЗИЛІЯ, БАБУСІ. Це короткий перелік допомогових акцій Союзу Українок Америки, в яких є частка й членок Округи Огайо.

А у залі на столах були представлені матеріали про діяльність кожного відділу та округи в цілому. Це був наш звіт громаді про свою 85-літню працю.

Ніна Сікора,
пресова референтка Округи Огайо

Суспільна Опіка СУА

ДОПОМОГА СИРОТАМ В УКРАЇНІ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірини Марії Кашубинської** через 33 відділ СУА ім. Лесі Українки на сиріт в Україні склали датки: 30 дол. Володимира Баслядинська, по 25 дол. Ігор і Марія Федьків, Зеновій і Мирослава Голубець, Михайло і Люба Дармохвал, Віра Пестик. По 20 дол. Ігор Ковалисько, Ярослав і Анна Завадівські, Ольга Поглід.
В сорокову річницю відходу у вічність мого незабутнього Батька, **бл. п. Івана Дороти**, Дир. Повітового Союзу в Жовкві складаю жертву в сумі 50

дол. на фонд „Допомога Сиротам в Україні”.
Єлісавета Казимира з родиною.
\$25 Michael J. Szurpeta.

ФОНД “ДОПОМОГА БАБУСЯМ В УКРАЇНІ”

\$500 donated by UNWLA Branch 3 in Scottsdale, Arizona.
300 дол. пожертвував 113-ий відділ СУА в Нью-Йорку
Даток на Фонд Бабусі в сумі 110 дол. із фонду **бл. п. З. Нижанківського** переслав 83-ій Відділ.

З вдячністю і пошаною, Ірина Рудик, референтка СО СУА

Ірина Кашубинська



На 97-му році повного змісту життя відійшла у вічність Почесна членка СУА, колишня голова Округної Управи Огайо і довголітня членка 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Клівленді бл. п. Ірина Кашубинська.

Народилася 15 листопада 1914 року в с. Угринові на Сокальщині, що є пограниччям Галичини, Холмщини і Волині, де її батько о. Іван був довгі роки парохом. Мати Ольга зі Смуків, яка закінчила свій життєвий шлях в Клівленді, виводила свій рід з Холмщини, але Угринів з діда-прадіда був осідком родини Кашубинських. Мама була великою ентузіасткою народного мистецтва. У цій священничій родині і формувався світогляд молоді Ірини: любов до Бога, до української церкви, до культурних надбань рідного народу.

Народну школу Ірина закінчила в Угринові, а середню освіту здобула в гімназії Дівочого Інституту в Перемишлі. У 1933 році вчиться в школі шиття та закінчує торговий курс абітурієнтів Рідної Школи у Львові. Прибувши до Сокаля, Ірина працює книговодом Союзу Кооператив та повністю включається в громадську працю цього міста. Стає провідницею жіночої секції “Сокола”, активно членкою товариства “Просвіта”. Як член управи філії Союзу Українок, вона часто виїжджала в терен, щоб закласти нові відділи, або виступала з доповідями на культурні, економічні теми. Ірина належала також до молодечої організації Пласт, навіть і тоді, коли польська влада заборонила діяльність пластової організації.

Восени 1939 року Ірина залишає Сокаль,

який оточили советські війська, і повертається до батьківського села Угринова, яке попало під німецьку окупацію. Тоді в місті Грубешові була створена повітова кооператива під назвою “Пробосм”, куди Ірина була запрошена на пост головного книговода. Там же вона цілковито включається в культурно-освітнє і економічне життя повіту Грубешів. А будучи доброю спортсменкою, одночасно працює вчителькою фізкультури у Торговельній школі в Грубешові. В 1943 році поступає на навчання у Львівський університет на агрономічний факультет. Але воєнна хуртовина не дала їй можливість продовжувати навчання, прийшлося покинути рідну землю. Ірина разом з батьками і сестрою Стефанією виїздить до Німеччини у місто Регенсбург, де працює в Об’єднанні Українських Жінок. У 1947 році в Мюнхені закінчує агрономічні студії в Українському Технічно-господарському Інституті та отримує диплом інженера. У воєнний час вона втрачає єдиного брата Романа, який в рядах Дружин Українських Націоналістів загинув від рук большевицьких партизан.

До Америки в Нью Йорк приїздить Ірина в 1949 році. Тут вона включається в працю Союзу Українок Америки, як членка 64-го Відділу СУА. В Округній Управі Нью Йорку виконує обов’язки секретарки, очолює організаційну референтуру, опрацьовує програму діяльності Округи. З 1959 року проживає у Клівленді, де і розгортає широку громадську діяльність. Кількакратно очолювала Округну Управу та 33-ій Відділ СУА. Одночасно була організаційною і господарською референткою Головної Управи СУА. Тут вона започаткувала архів Округи і влаштувала домівку СУА.

Покійна Ірина, як знавець української етнографії, морально і матеріально підтримувала Український Музей в Нью Йорку, куди також передала велику збірку сорочок з її рідного села Угринова та рушники з різних областей України.

Щоб дістати ці перлини українського мистецтва, Ірина кількакратно їздила в Польщу, де живуть насильно вивезені мешканці с. Угринова і околиць, сповита бажанням, щоб ця традиція мистецтва і звичаїв рідного краю прийнялася і пустила глибоке коріння серед нашого молодого покоління тут, на чужині.

Ірина була великою ентузіасткою і пра-

цівницею шляхетного почину союзнок міста Клівленду і Округи Огайо в комітеті побудови пам'ятника поетеси Лесі Українки в Культурному городі Клівленда. Вона часто організувала виставки народної ноші не лише в Клівленді, але й в інших містах. Проводила різні курси показів обрядового печива, традиційних святочних страв та ін. На 30-літній ювілей 33-го Відділу СУА виготовила весільні регіональні строї та убори на голову. Вона пропагувала також красу українського мистецтва серед інших етнічних національностей.

Ірина Кашубинська належала до місцевих громадських організацій. Була членом комітету будови собору св. Йосафата, членом комісії планувань, де очолювала обрядово-мистецьку комісію. Працювала в Комітеті Надбужанців, бувала на їхніх з'їздах та брала участь у видавництві регіональної книги цієї землі. Належала до Товариства Українських Інженерів та Сестрицтва при соборі св. Йосафата. Помимо

різномірних zatrudнень Ірина ще знаходила час для вироблення вареників при парафії св. Йосафата, бо знала, що це дає великий прихід для парафії.

Отака то була наша Ірина. Вічна Її пам'ять.

За традицією 33-го Відділу СУА, яку ввела Покійна, Оксана Шараневич вклала в домовину грудку рідної землі з Угринова, прощаючи Її теплими словами: "Щоб чужа, але привітна американська земля була Її легкою".

Голова Окружної Управи Іванна Шкарупа зворушливо прочитала співчуття від Головної Управи СУА. Щирими словами признання попращали Ірину Ліда Вирста, членка 12-го Відділу СУА і Дозя Кріслата, голова 8-го Відділу СУА. Пращальне слово виголосила при домовині Покійної, як також в радіо-програмі УЗО (Українські Злучені Організації) голова 33-го Відділу СУА Ольга Дем'янчук.

Ольга Дем'янчук



ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ «НАШЕ ЖИТТЯ»

1,000 дол. Іванна Ратич.

300 дол. у світлу пам'ять про **бл. п. Ірину Марію Кашубинську**, Почесну членку СУА через 33-й Відділ СУА ім. Лесі Українки датки склали: 30 дол. Любомира Мичковська; по 25 дол. Василь і Ольга Ільчишин, Дарія Федорів; по 20 дол. Марія Кріслата, Марія Мудрак, Марія Нич, Ліза і Олег Пашин, Роман і Ірина Стахур, Ірина і Роман Стецура, Анна Тернавська, Оксана Шараневич; по 10 дол. Дженні Бочар, Ірина Дубас, Анна Цішкевич, Стефанія Балагутрак, Ніна Сікора, Іванна Лешньовська.

135 дол. замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Александри Волошин** через 33-й Відділ СУА ім. Лесі Українки склали датки: по 25 дол. Ольга і Василь Ільчишин, Олег Махлай, Оля Дем'янчук; по 20 дол. Люба Мичковська, Ірина Кріса; по 10 дол. Стефанія Балагутрак, Ірина Дубас.

100 дол. замість квітів на могилу **бл. п. Мирослави Стахів**, заслуженої мисткині і довголітньої членки 92-го Відділу СУА. Чоловікові висловлюємо щирі співчуття. Членки 92-го Відділу СУА.

По 100 дол. в пам'ять **бл. п. Ярослави Попович**. Марта Попович, Орест Федаш.

По 50 дол. 92-ий Відділ СУА, Inia Tunstall, Daria Zachariasevych, Oksana Mulyk.

45 дол. Оля Гной через 83-й Відділ СУА.

По 25 дол. Halyna Holubec, Luba Klachko, Iryna Russnak, Natalia Gawdiak, Marta Biskup.

20 дол. в пам'ять **бл. п. Катерини Зборовської**. Надія Гафткович.

По 20 дол. Надія Бігун, Євгенія Шпирка, Людмила Слобідська.

По 10 дол. Люба Павлик, Марія Шипилявий, Аркадія Стебельська, Тетяна Шутер, Марта Кузьмінська, Марія Яворська, Люба Делкевич, Люба Федорко, Рената Бігун, Оксана Станко.

5 дол. Anna Sochocky.

Нашим щедрим жертводавцям і шанувальникам журналу висловлюємо щирі подяку!

Неоніля Винярьська (1924 – 2010)



Сумна вістка сколихнула усіх, хто знав Нелю Винярьську. 24-го листопада 2010 р. відійшла у кращі світи творча особистість, наша по-сестра, довголітня членка 12-го Відділу СУА.

Народилася Неоніля Лощенко в родині адвоката Михайла Лощенко і вчительки музики Ніни Вонсович 21-го березня 1924 року в Чоповичах на Житомирщині. Дитячі роки в Києві, потім у Харкові, де закінчила середню школу на 17-му році життя весною 1941 р. Після смерті батька, переслідуваного за його “українство”, Нелі з мамою доводилось шукати притулку в рідні. Фронт скорим темпом наближався до Харкова. В ту жахливу зиму 1941 – 42 рр. в зруйнованому Харкові загинуло понад 100.000 населення, а Нелі з мамою загрожувала голодова смерть і вони пускаються в далеку і небезпечну подорож пішки (адже будь-який транспорт був суворо заборонений) до рідних у Чоповичах. Ця подорож дуже майстерно описана Нелею у її спогадах із 2-ї світової війни, які друкувалися у 6-ох послідовних числах журналу “Наше Життя” у 1998-му році.

Слідувало насильне вивезення до Німеччини на невільничу працю, на якій тяжко було витримати тривалий час, якби не вдалося зв'язатися з родичем у Берліні, який “витягнув” Нелю з того пекла.

Щасливий день – кінець війни, і Неля вступає до університету в Ерланген на студії германістики і англістики.

Згодом емігрує до Америки. У Філядельфії в 1952 р. одружується з доктором ветеринарії Сергієм Винярьським. У них народжується три сини: Андрій, Юрко і Данило. У 1957 р. родина

переїжджає до Клівленда, Огайо, де Неля включається в життя громади і вступає до 12-го Відділу СУА. Наступних 30 років займає різні провідні позиції – двічі головою відділу, кілька разів заступницею, секретаркою протоколів, культ-освітньою у відділі та в Окружній управі, бере участь, як доповідач у конвенціях СУА, особливо запам'яталася її доповідь на 22-ій конвенції у Детройті на тему “Чому Український Музей в Нью Йорку?” Працює в комітеті “Українська Спадщина”, приготує і виголошує імпрези для громади, напр., “Мистецька родина Кричевських” з прозірками тощо.

Улюбленим заняттям покійної Нелі було малярство. Брала участь у групових і особистих виставках, часто її ніжні акварелі та олії бували розкуплені. Була теж членом ОМУА, дарувала свої картини на добродійні цілі. Їй належить художнє оформлення 2-ох томів дуже успішної куховарської книжки, виданої 12-им Відділом СУА.

Під час 20-річного існування гуртка книголюбів при 12-му Відділі СУА ми часто користали з Неліних вдумливих аналізів та коментарів.

Картини Нелі Винярьської репродуковані у періодичу “Нотатки з мистецтва” та на обкладинках “Нашого Життя”.

Союзянки 12-го Відділу СУА особливо вдячні Нелі за те, що через 20 з гаком років з великою акуратністю і любов'ю уклала альбому-архіви нашої діяльності.

Ми втратили не лишт цінну і працюовиту членку, розсудливість якої не раз причинялася до розв'язання проблематичних завдань, але теплу, товариську, висококультурну людину.

Не можна не згадати її жертвенности для сиріт, стипендіятів, німечних, українських музеїв та інших добрих справ.

У написаному завіті для своїх синів під кінець є такі її слова: “Моїм дорогим союзянкам я щиро дякую за дружнє співжиття, за підтримку і прихильність”.

Це ми Тобі, дорога Нелю, дякуємо за те саме. Зустрічай Вічність веселою піснею, бо Твоє життя було повноцінне, цікаве і віддане для добра інших. Ми не пращаємо Тебе назавжди, бо з часом ми всі до Тебе долучимось і будемо разом молитися, щоб наші добрі справи продовжувалися.

Надія Дейчаківська

DIGESTION AND PROBIOTICS

by Ihor Magun, MD, FACP

Digestive problems appear to be more prevalent in women than in men and can occur at any time in a lifetime and often occur because of microbial imbalances or “bad” bacteria in the digestive tract. Commonly, antibiotics can produce digestive changes, but this (along with other factors) can create additional complications. When the natural balance of the colon is altered by antibiotic treatment, stress, inadequate dietary fiber, or poor dietary choices, the bad bacteria and yeast proliferate in the intestine and produce a condition called dysbiosis, which increases the likelihood of diarrhea, vaginal yeast infections, and irritable bowel symptoms.

One alternative to traditional antibiotic treatment is probiotics. Although first introduced in 1953, probiotics has recently taken off as one of the new and natural, healthy ways of controlling digestive problems.

So what are probiotics? Probiotics are live microbial organisms that are naturally found in the digestive tract and vagina. Their presence suppress the growth of harmful bacteria, improves immune function, helps make vitamin K and enhances the protective barrier of the digestive tract. In contrast to antibiotics, probiotics stimulate growth of “good” microorganisms in the intestine, which in turn provides a stable, microbial balance.

There are no specific dietary recommendations about quantities or type of probiotic. In fact, although medical research is filled with anecdotal information of the potential benefits of probiotics, not even one study specifically recommends exact amounts. The study results concur, however, that probiotics can be beneficial for men and women alike, but probiotics should never be used by critically ill individuals or anyone who may be immune suppressed.

The most common probiotic microorganisms are Lactobacillus and Bifidobacterium. These can be found in naturally fermented foods like yogurt and sauerkraut. Many products (such as the yogurt Activia) distinctly point out that they contain Bifidobacterium. The number of live organisms vary in different products due to processing methods, so that not every yogurt can make this claim. If you choose this type of probiotic to help regulate your digestive process, read labels carefully. Probiotics can also be found in tablet form (e.g., Align) and can be purchased without a prescription in many pharmacies and other stores. Exact dosing and use should be carefully followed to maximize the benefits. (Branded products such as Activia and Align are cited here only as examples; similar products are available and are just as good if you read the labels correctly.)

The price for this natural digestive control mechanism is high when compared to the cost of other products that claim to help regulate digestion or at least alleviate digestive irregularities, but the potential benefits far outweigh the costs.

But, as always, it is best to consider more than finances when making health decisions, and one question that needs to be addressed is whether topping up healthy bacteria in the gut is beneficial. The answer depends on the status of your personal digestive system. Post-antibiotic short-term treatment with probiotics can be beneficial. However, if you have no intestinal issues or problems, there is no real need to use such supplements unless the intent is a proactive preventive measure. In either case, probiotics taken as recommended will not hurt you and may indeed make you feel good. If that is the case, go with your gut reaction (pardon the pun) and enjoy the natural benefits.

OUT OF THE MOUTHS OF BABES



A little girl was diligently pounding away on her grandfather's word processor. She told him she was writing a story.

“What's it about?” he asked.

“I don't know,” she replied. “I can't read.”

Чи знаєте ви, що...

ХУРМА (FUYU) в перекладі з латинської мови хурма означає «їжа богів». Солодка як мед, бо четвертина маси хурми складається з цукру. Споживши дві достиглі хурми, ви дістанете не тільки море задоволення, адже разом із харчовою енергією отримаєте повноцінний набір вітамінів та мінеральних складників. То чим корисний для нашого організму цей смачний солодкий плід?

1. В помаранчевий колір фарбує бета-каротин, який скріплює зір і охороняє очі від передчасного старіння.
2. Цей же бета-каротин піклується про нашу дихальну систему і охороняє від бронхіту та запалення легенів.
3. Рослинний цукор та калій, яких є достатньо у хурмі, є дуже корисними для нашого серця та кров'яних судин.
4. Хурма корисна при лікуванні шлункових захворювань як знеболюючий засіб.
5. При невеликому пораненні прикладіть чистий плід до рани і хурма вам забезпечить швидке загоєння.
6. Ще в старовину хурму використовували при лікуванні нирок і сечового міхура. Магній, якого є багато у хурмі, допомагає вивести з нирок солі натрію.
7. Проженіть анемію. Плоди та листя хурми носять в собі всі мікроелементи, особливо багато мають в собі заліза та вітамінів, що є прекрасними ліками при анемії.
8. Маючи в собі високий вміст вітамінів С і А, хурма підтримує імунітет при сезонних хворобах. А якщо все-таки простуда спіймала вас, полощіть горло соком хурми декілька днів.
9. Споживши один плід хурми щоденно, ви отримаєте добрий настрій і перемогу над депресією, що, на жаль, інколи нас переслідує.

КІВІ надзвичайно корисна ягода, задоволення від якої починається з дотику. Ви берете в руки ківі і відчуваєте ніжну, пухнасту, пружну і податливу одночасно плоть. Потім ви її чистите або просто нарізуйте на шматочки і глитаєте слинки. Потім занурюєте зуби в м'яку і ніжну м'якоть. При цьому всьому у вас, безумовно, виділяється гормон задоволення – ендорфін,

який протистоїть головному монстрові сьогоднішніх днів – депресії, викликає відчуття щастя та в цілому продовжує життя. Хіба цього мало? Виявляється мало.

По-перше, ківі попереджає передчасне посивіння волосся. По-друге, інтенсивно спалює жири (fat) в нашому організмі. Людей похилого віку може порадувати здатність ківі, завдяки калію, що міститься в ягоді, знижувати тиск і виводити з організму холестерол. Окрім того ківі гальмує утворення тромбів. Пізньою осінню і зимою, коли по планеті “блукає” грип, а також навесні, коли всі сили організму кинуті на боротьбу з цією недугою, ківі, з його величезними запасами цілющого вітаміну С, просто незамінний в нашому раціоні як запорука сильного, здатного протистояти будь-яким напастям, імунітету. Крім того, вітамін С нейтралізує нітрати і нітрити, які можуть спровокувати різні новоутворення, в тому числі й рак. Ревматизм, утворення каменів у нирках, біль, рясні кровотечі, цинга, карієс зубів і навіть глисти – ось далеко не повний перелік великих і маленьких неприємностей, від яких нас позбавляє ківі.

ЦИТРИНА має цілющі властивості. Канадські вчені рекомендують брати зі собою, виходячи з дому, воду з цитриною. Воду слід вживати фільтровану або переварену і додати сік чи дрібно порізану цитрину. Цей натуральний напій заспокоїть ваші нерви за будь-яких несподіваних і неприємних ситуаціях на роботі або в дорозі. Ковток води з цитриною принесе задоволення і допоможе зберегти спокій.

Експертами з університету Онтаріо також було встановлено, що цитринова вода втамовує голод, а в поєднанні з правильним харчуванням і заняттями з фітнесу допомагає скинути зайву вагу тіла.

До того ж водою з цитриною рекомендується протирати обличчя. Після таких процедур шкіра очищується від старих клітин і поліпшується колір обличчя.

Завдяки великому вмісту вітаміну С, цитрина підвищить імунітет взимку.

*Подала Дарія Дроздовська,
кореспонденційна секретарка СУА*

Gerdany Exhibit Planned for April

Branch 88 of the Ukrainian National Women's League of America, Philadelphia Regional Council and The Ukrainian Heritage Studies Center at Manor College and will sponsor an exhibit titled *Gerdany – Ukrainian Bedwork* at the Ukrainian Educational and Cultural Center in Jenkintown, Pennsylvania, on April 1, 2, and 3. The exhibit will feature traditional gerdany, contemporary beadwork by artists in Ukraine and North America, seminars, and workshops.

Three seminars are scheduled for Saturday, April 2:

History and Symbolism of Gerdany (Lubow Wolynetz)
Ukrainian Beadwork: From Traditional to Contemporary (Olga Kolodij)
Contemporary Beadwork in Ukraine (Maria Rypan)

The project is supported by the Pennsylvania Council on the Arts and displays the transformation and development of beadwork as a unique expression of Ukrainian folk art. For more information, call 215-885-2360, ext. 293, email uhsc@manor.edu, or visit www.gerdany.com.



Лист до редакції

Недавно, випадково потрапив мені до рук історичний роман Вері Генріксен "Королівське дзеркало" у знаменитому перекладі з норвезької Наталії Іваничук. Це розповідь про історію життя короля Геральда, чоловіка Єлисавети, дочки Ярослава Мудрого, яка була королевою Швеції, а опісля Данії в XI-му столітті. Насправді, ця книжка про Київську Русь, про минуле, не зовсім нам відоме.

Яка ж була мила несподіванка, надрукована у січневому числі "Нашого життя", – розвідка про Єлисавету Ярославну пера Наталки Соневицької. З цього допису я дізналася про історичні події того часу, що доповнили і роз'яснили деякі складні місця у творі. Дякую!

*Надя Дейчаківська,
Клівленд, Огайо.*

ATTENTION ARTISTS

Artists interested in having their work featured on the cover of future issues of *Our Life* are invited to forward samples of their work to artwork cover coordinator Irena Steckiv for consideration. To submit artwork or to request additional information please contact Ms. Steckiv by email at steckivirena@hotmail.com or irenairena18@yahoo.com or by mail at 41 Marina Key, Secaucus, NJ 07094.

Please provide a telephone number with your submission(s) or queries.

Authors: We ask that all contributors include a telephone number to allow us to acknowledge submissions and verify information. We cordially request that authors refrain from submitting identical articles and photographs to *Our Life* and other publications simultaneously. Thank you.



Закохані. Світлина Ірини Розвадовської. / In love. Photo Iryna Rozvadovska.

ЗОЛОТОВОЛОСКА

Із якої казки ти прийшла до мене
Й навкруги збудила провесінь зелену?
Із якої казки, і з якого дива
Ти, немов жар-птиця, в сон мій прилетіла?
Золотоволоско — ти моя печаль,
Бо твоє волосся — золотий ручай,
Бо твоє волосся я забуть не зміг —
Дай мені втопитись в хвилях золотих.
Як захмарить небо у осінні дні,
То весняним сонцем світиш ти мені,
Та за сонце більше в тебе ясноти —
Як зуміла з казки ти сюди прийти?

Слова А. Драгомирецького
Муз. В. Івасюка

And from what story did you come to me
Awakening all that's newly green around me?
And from what story, and through what magic
Came you, like a phoenix, through my dreams?
Golden-haired one, you are my undoing
Your hair, a golden river,
Your hair that I cannot forget,
Let me but drown within those golden waves.
And when skies fill with clouds in autumn days
Like a spring sun you glow for me
But brighter than the sun —
What wisdom brought you from a story here to me?

Words by A. Drahomyretsky
Music by V. Ivasiuk



Happy Valentine's Day

Food for Thought

During this recently passed Christmas season, I found myself sadly reminiscing about the passing of all four of my grandparents. This was the second family Christmas Eve without even one of my grandparents being in our midst. They were sorely missed. As we progressed through our traditional twelve-course Christmas Eve fare, my thoughts turned specifically to my father's mother who passed away a distant 25 years ago. I was very young when she left us and never had the opportunity to get to know her for the caring woman she was, but I *do* vividly remember her cooking and baking and how these were an integral part of our Christmas and Easter traditions !

I have warm and wonderful memories of visiting my grandparents on weekends in their New York City apartment either for post-Mass Sunday lunches and for Christmas or Easter. When my two brothers and I, as kids, walked up the stairs that led to Babtsia and Dido's apartment door, we would take bets what would be for Sunday lunch. Would it be freshly made varenyky? or tasty holubtsi? One thing we knew for sure, however, was that there would always be a delicious, wonderfully fragrant and comforting bowl of rosil (chicken soup) with home-made "kliusky" (noodles) and a still-warm medivnyk (honey cake.)

Once coats were off and hugs and kisses were exchanged, I would hang around the kitchen "pid nohamy" (underfoot), as kids often do. I wanted to "help" Babtsia. She was a good sport and would often give me some menial task to keep me included . . . or maybe just out of her way. And as I observed her cooking, I realized even at that young age, that there was rarely, if ever, a recipe being followed. Everything was "a pinch of this" or "a glass of that." And in this pinch or glass was Babtsia's culinary magic.

Years later—after Babtsia had passed away but before I truly understood what effort it actually took to cook Ukrainian food—I had the chance to spend a summer in Ukraine. Babtsia's youngest sister (16 years her junior) still lived in Western Ukraine and I was to meet her for the very first time. All it took was one look to know that she was my Teta. She was practically a mirror image of my grandmother! And it only took a little longer to realize that although they lived thousands of miles away from each other for most of their lives, they cooked in the same fashion. They learned to cook together and shared that skill with their respective families over the years. What they didn't share, however, was their recipes. On that trip to Ukraine, I asked Teta to write out a few of her treasured recipes so that I could bring them home to my mother but also have them myself when I decided to tackle the challenges of varenyky or those especially light and flaky butter cookies. Teta was honored to pass those recipes down to me. My mother and I just recently came across them, filed away in Mama's recipe folder. And guess what? The ingredients for her recipes were also measured in "pinches" and "glasses"!

With Christmas having come and gone, I am sure that many of us remember their own Babtsia or Teta who cooked the traditional Ukrainian Christmas Eve meal. Associated with these dishes, however, is a treasure of family memories. Many of us don't have those recipes to replicate—perhaps we assumed our grandparents or parents would be with us forever or perhaps we neglected to truly value the significance that a simple recipe would hold for us in the future.

With this in mind, I would like to suggest, that we, as UNWLA members, should play an important role in passing along such traditions to today's Ukrainian families. I feel confident that there are many women, whether they be of Ukrainian descent, married to Ukrainian men, or part of the Ukrainian community, who may not read Ukrainian but who are interested in giving their families the gift of our traditions of which traditional food is an integral part. I feel it is very important, if not critical, that our organization does what it can in this sphere for my generation. My point is that something as simple as a Ukrainian recipe translated into English and published in *Our Life* could help keep our traditions alive. (What I wouldn't give to have Babtsia's Christmas Eve "pampushky" recipe!) Madam Editor, please consider this addition to the *Our Life* recipe section and potentially making a marked difference to some of our younger members. Thank you.



Renata Zajac
UNWLA Auditing Committee Member
Branch 95 Member

More Food for Thought

Not long after we received the compelling article from Renata Zajac, the subject of traditional Ukrainian cooking emerged in an email exchange between Anita Muenk of North Huntingdon, Pennsylvania, and UNWLA's President Marianna Zajac. With Ms. Muenk's permission, we are pleased to share excerpts from this email exchange with our readers.

My sister has copies of two cookbooks that she obtained many years ago at the University of Pittsburgh's Ukrainian Festival. . . . Selected Ukrainian Recipes for Winter Season and Selected Ukrainian Recipes for Spring/Summer Season produced by the Branch 12 of the UNWLA. I believe Winter was produced in 1978 and Summer in 1982 . . . What I like about these two books is the history and information that is included with the recipes. They are educational, enjoyable and easy to follow. They also included many recipes that I remember my Grandmother making.

My sister and I spent the day together . . . preparing Holy Supper for our family. We talked about our childhood, growing up with the Ukrainian traditions. We remember taking Ukrainian dance lessons at the local church. These are very treasured memories and we want to keep these traditions alive in our families. Our aunts are in their 80s and no longer bake the breads or cook the traditional foods, so we are making our way the best we can. I know my father enjoyed our meal and was very proud.

Since these two books are not easily available (I found one of them on eBay but they are asking \$65 for it!), I am looking for something similar. Any suggestions that you have would be appreciated.

The response from the UNWLA president confirms that the books cited by Ms. Muenk are no longer available, suggests alternative sources for similar cookbooks, explains a little about the UNWLA and *Our Life*, and concludes with an idea that we hope our readers with expertise in traditional Ukrainian cooking will support: "Coincidentally, I'd like to start putting in traditional recipes in English and the next issue will be inviting our readership to submit recipes in both languages. Another coincidence is that my daughter wrote an article for the Feb. issue addressing just this need for women of her generation." Ms. Muenk's response, aside from granting permission to share the information in her emails with OL readers, includes details about future culinary plans, and provides a warm and wistful bit of family lore:

My sister and I have just asked my Aunt if she will teach us how to make the traditional Easter Bread and several of my cousins have asked to be included. It would be a wonderful way to learn about our heritage and keep the traditional alive. . . . It is so important to pass these things down to our generation and our children.

My grandparents, Rosie Barron Kuch and Andrew Kuch, both came from Ukraine through Ellis Island in the 1920s. My grandfather worked in the coal mines and that's how he ended up in this area. My grandmother had family in the area. They met here in Pennsylvania, married and raised 12 children. They attended St. Nicholas Orthodox Church in Donora, Pennsylvania. That's where I remember taking dancing lessons. And I remember that no matter what time of day you arrived at their house, within minutes, the table was full of food and grandmother always made sure that you ate something. They both lived to be in their 80s and passed away when I was 12 years old. I wish I could talk to them and learn more about their lives . . .

Editor's Request

Renata Zajac and Anita Muenk have said it all. We hope that many of our wonderful Ukrainian cooks will heed the call and share their special traditional recipes with these correspondents and other readers who believe as they do. Our plan is to initiate a regular column featuring such recipes in Ukrainian and English, and we cordially invite you to help us meet this very important goal. Traditions live on only when they are passed along from generation to generation. Let's keep them, share them, and ensure they survive. Please forward a favorite traditional recipe (**in both languages**) to editor Tamara Stadnychenko c/o UNWLA headquarters at 203 Second Avenue, New York, NY 10003. Please include a telephone number where we can reach you if we have questions or concerns.

Зимний північний вітер вже поздував з дерев. А сніжок



легенько присипав усі дерева. Надворі стало дуже зимно.

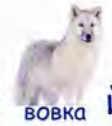


Для нас, людей зимний вітер і сніг не страшні. Ми вдягаємося в

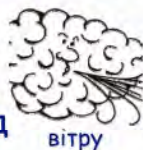


шалики, шапки и рукавиці та йдемо надвір бавитися в снігу.

Чи пам'ятаєте сіренького зайченятка який втікав від вовка й лисички?



Де ж воно ховається від вітру й снігу?



Як всі звірі лісу зимують? Хто знає? Чи звірятка вбирають шапки, шалики та рукавиці та йдуть бавитись в снігу?

Багато птахів відлітають у теплі краї, а ті, в котрих більше



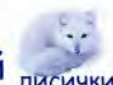
пір'я наростає птах, зимують в лісі в дуплі. Зайчик теж зимує в



дупло



лісі, шукає вдень за травичкою і ховається від вовка й лисички, які полюють за зайчиками, а ночують у барлогах, накриваючись своїми



ведмідь



пухнастими хвостиками. А другі звірі сплять цілу зиму. Але що ж я буду Вам багато говорити, прочитайте віршик на наступній

сторінці і все буде зрозуміло, навіть про



кицю-воркотуху

Хуртовина. Лютий вітер
Колихнув безлисті віти —
Де подітись? Де зогрітись?
Хто на зиму не знайшов
Від морозу добрий схов?

Поспішає мишка в нору,
заховався жук під кору,

У просторому дуплі
ВІВІРКА живе в теплі.

Зайчик під пеньком приліг —
не страшний вже вітер, сніг.

Жабки у ставку давно
десь зарилися на дно ...

Що там вітер! Що морози!
ВЕДМЕДИСЬКО у барлозі
Днює і ночує все,
Вже не їсть, лиш лапу ссе ...

Навіть киця-воркотуха
У кімнаті шулить вуха.
І взяла собі за звичку
Грітись у ... черевичку
Добре тому, хто знайшов
від морозу теплий схов!

POEM BY M. SHCHERBAK ORIGINALLY APPEARED IN "VESELKA", DEC. 1958,
A CHILDREN'S MAGAZINE, PUBLISHED BY UKRAINIAN NATIONAL ASS'N.

незнайомі слова - unfamiliar words

барліг-	lair, den, cave
віти-	tree branches
дно-	bottom (of a pond)
кора-	tree bark
схов-	hiding place
воркотіти-	to purr
днювати-	to pass the day
ссати-	to suck (one thumb, etc.)
шулити-	to lower ears

Добрий схов

PAGES WERE
CREATED/DESIGNED BY
UNWLA, EDUCATION
COMMITTEE CHAIR
2005-2011



ПОЖЕРТВИ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 2010

ДАТКИ

2,000 дол. Віра Троян і Марк Карті; по 1,000 дол. Люба Фірчук, 113 Відділ Союзу Українок Америки; 400 дол. Борис Галаган; 250 дол. Стефан і Оля Олач Паппалардо; 150 дол. Ліда Борисюк; по 100 дол. Мирослава Кузьо, Христина і Володимир Баранецькі, Стефанія Семущак. Ганя Кріль-Пизюр; 75 дол. Христина і Андрій Тершаковець (Merck); по 50 дол. Мирослава Стойко, Іванна Ганкевич, Ірина Плис, Roberta Lombardino (Pfizer Foundation), Софія Геврик; 35 дол. Наталя Коваль; 30 дол. Патриція А. Шатинська (Merck); по 25 дол. Ярослав Волощук, Ксеня Луцька; по 20 дол. д-р Арета і д-р Лев Добрянські, Ліда Завадович, Орест Глут, Оля Ставнича; по 15 дол. Роза Воробель, Оксана Фолтин, Марта Боровик; по 10 дол. Ярослав Семків, Татіяна Грицина; 5 дол. Helene DeLorenzo.

З НАГОДИ

З нагоди **весілля Олі Олач і Стефана Паппалардо** складаємо даток на Український Музей в Н.Й. 500 дол. Стефанія і Ярослав Олач.
За **професійну послугу д-ра Богдана Вороха** пересилаю даток на Український Музей в Н.Й. 50 дол. Марта Левицька.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА РОЗБУДОВУ МУЗЕЮ

У пам'ять **бл. п. Татіани Обушкевич** складаю даток на Український Музей в Н.Й. 50 дол. Марія І. Котлярчук.
У пам'ять дорогої **бл. п. Нусі Мотики** складаю даток 50 дол. на потреби Українського Музею в Н.Й. Лідія Козак.
В пам'ять нашої найдорожчої недавно померлої **св. п. Емілії Воляник** складаємо 200 дол. на Український Музей. Микола Дейчаківський і Оксана Пронич.
Замість квітів в пам'ять **Орисі Городецької**, дорогої доні нашої приятельки Олі складаємо даток на Український Музей в Н.Й. 100 дол., а мамі Олі й родині висловлюємо найщиріші співчуття. Катруся і Влодко Воловодюк.
В пам'ять **бл. п. Стефанії Стасишин**, яка померла 8-27-2010 складаю даток для Українського Музею в сумі 10 дол. Вічна їй пам'ять. Соня Платош.

У пам'ять **бл. п. д-ра Любомира Курилка** складаємо даток на Український Музей в Н.Й. 10,000 дол. Дарія Курилко; по 1,000 дол. Давид і Наталія Олдс, Тома і Катерина Канарський, Андрій і Людмила Курилко; 250 дол. Наталя Змий і Родина; 200 дол. Ольга Пастернак; по 100 дол. Павло і Ірина Дзул, American Ukrainian Medical Foundation, Проф. Тарас і Ольга Гунчак, Ярослав і Марія Томоруг, Мирон і Ольга Гнатейко, Роман Волчук і Марта Шиприкевич, Володимир і Катерина Воловодюк, Орест і Стефанія Лучанко, Богдан і Романа Федасюк, Богдан і Ліда Гайдучок; по 50 дол. Оксана Кузьмак, Оксана Гнатчук, Александер і Марія Леськів, Фернка і Наталка Селек, Оксана Стеранка, Люба Клячко, Ірина Охримович, Ростислав і Галина Ратич, Нестор і Рома Максимович, Володимир і Володимира Васічко; по 25 дол. Лариса Пенцак, Наталя Сигіда, Люба Гуралечко.

У пам'ять **бл. п. д-ра Любомира Курилка** складаю даток на Український Музей в Н.Й. 25 дол. Джеймс Федорко.

У пам'ять **бл. п. Емілії Питван** складаю даток на Український Музей в Н.Й. 25 дол. Люба Гуралечко.

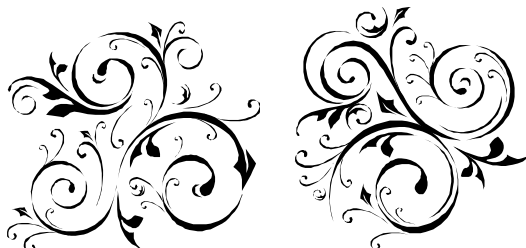
У пам'ять **бл. п. Марка Зайнінгера** складаємо даток на Український Музей в Н.Й. 50 дол. Любомир і д-р Ляриса Онишкевич.

У пам'ять моєї тети, **св. п. Ірени Іванонько** пересилаю даток в сумі 150 дол. на потреби Українського Музею. Марта Левицька.

У пам'ять **бл. п. Лева Гайдучака** складаю даток на Український Музей в Н.Й. 25 дол. Люба Гуралечко Ляш.

Щиро дякуємо за підтримку!

Управа і адміністрація УМ



MASHA ARCHER

'maria muchin'

extraordinary jewelry

Spring 2011 Florida Trunk Shows Begin...
Valentine's Day • Ritz-Carlton Hotel Gallery
Feb 11~14 • Naples, FL • 239.598.3300

Visit www.masha.org for more spring trunk shows in...
Saks Fifth Avenue ~ Miami, Bal Harbour, Palm Beach,
Palm Beach Gardens, Boca Raton, Sarasota...

Available at select Saks Fifth Avenue locations nationwide and...

Ukrainian Museum Gift Store
New York, NY
212.228.0110

La Perlelle
Sarasota, FL
941-388-2458

San Francisco Opera Shop
San Francisco, CA
415.861.4008

Ritz-Carlton Hotel Gallery
San Francisco, CA
415.296.7465

Ritz-Carlton Hotel Gallery
Marina Del Rey, CA
310.823.1700

Ritz-Carlton Hotel Gallery
Naples, FL
239.598.3300



san francisco • 415.861.8157
www.masha.org • masha@masha.org

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Anna Krawczuk, Iryna Kurowyckyj
Marianna Zajac — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Ulana Zynych — 1st Vice President
Anna Macielinski — 2nd VP — Membership
Sophia Hewryk — 3rd VP — Culture
Chrystyna Melnyk — 4th VP — Public Relations
Mariya Andriyovych — Recording Secretary
Daria Drozdovska — Corresponding Secretary
Nadia Cwiach — Treasurer
Roma Shuhan — Financial Secretary
Vera Kushnir — Member-at-Large
Irena Steckiv — Member-at-Large

STANDING COMMITTEES

Irena Rudyk — Social Welfare Chairwoman
Christine R. Shwed — Education Chairwoman
Zoriana Haftkowycz — Arts and Museum Chairwoman
Maria Polanskyj — Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
Olga Trytyak — Archives Chairwoman
Orysia Tresznewsky — Ecology/Women's Health Chairwoman
Roxolana Yarymovych — Member-at-Large Chairwoman

REGIONAL COUNCILS

Lydia Jachnycky — Detroit
Iryna Buczkowski — Philadelphia
Halyna Romanyshyn — New York City
Zinnia Dzus-DeBole and Didi Butenko — New York North
Olha M. Lukiw — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Lubomyra Kalin — Chicago
Zoryana Mishtal — New England
Maria Cade — New York Central
Ulana Hlynsky — Liaison for Branches-at-Large
Orysia Nazar Zynycz — Acting Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Oxana Farion — Chairwoman
Maria Tomorug — Member
Renata Zajac — Member
Tatiana Rishko — Alternate
Halyna Keller — Alternate

Oksana Skypakewych Xenos — Parliamentarian

Tamara Stadnychenko — Editor "Our Life"
Lidia Slysh — Ukrainian-language editor

Канцелярія СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646 • Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / email: unwla@unwla.org
Website: www.unwla.org

office@unwla.org

Office administrator — Olha Stasiuk
Office hours: T W Th — 11 a.m. to 7 p.m.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530 • E-mail: MariaPolanskyj@verizon.net
Maria Polanskyj, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org



“Взори вишивок домашнього промислу на Буковині” – Красна. Надіслала Орсія Зінич.
Examples of cottage industry embroidery from Bukovyna. Krasna.
Contributed by Orysia Zynycz.